



# Élet és Világosság

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG LAPJA

2012/6.

*„Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége; és a kik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké.” Dániel 12,3*



*MÁV telepi iskolánk tanulói. Fotó: Koléner Anita*

**Isten áldását kívánjuk pedagógus  
kollégáink és olvasóink életére, munkájára!**

**KALENDÁRIUM  
JÚNIUS – NYÁRELŐ HAVA**

**Június első vasárnapja – Pedagógusnap**

A pedagógusok munkájának társadalmi elismeréseként június első vasárnapja a pedagógusok ünnepnapja. Megünneplésére először 1952-ben került sor, ekkor adták át a kiváló tanítói és tanári okleveleket az ország legjobb oktatóinak. Jelenleg a kimagasló oktató-nevelő tevékenység elismerésére adományozhatóak szakmai díjak. Megünneplése sokat veszített hivatalos jellegéből, intézményi szinten elsősorban a gyermekek köszöntik tanáraikat.

**Június 4. - A trianoni békeszerződés évfordulója**

Az I. világháborút lezáró ún. Versailles-Washingtoni békerendszer részeként írták alá a magyar delegációval a békeszerződést a Kis Trianonnak nevezett palotában 1920. június 4-én. Ezzel a békediktátummal nemcsak az Osztrák–Magyar Monarchia tűnt el a térképről, hanem Magyarország elvesztette területe jelentős részét (282 870 km<sup>2</sup>-ről 92 607 km<sup>2</sup>-re csökkent), a lakosság létszáma pedig mintegy 10 millió fővel lett kevesebb.

**Június 5. - Környezetvédelmi Világnap**

1972-ben június 5-én nyílt meg Stockholmban „*Ember és bioszféra*” - címmel az ENSZ környezetvédelmi világgonferenciája. A *Nyilatkozat az irányelvekről* című okmányban ez szerepel: „*Az embernek alapvetően joga van a szabadsághoz, egyenlőséghez és a megfelelő életfeltételekhez olyan minőségű környezetben, amely emberhez méltó és egészséges életre ad lehetőséget.*” A konferencia ezt a napot határozatában nemzetközi Környezetvédelmi Világnappá nyilvánította.

**Június 12. - Anna Frank születésnapja**

Frankfurtban, 1929. június 12-én született *Anna Frank* zsidó származású német lány, akit „*Anne Frank naplója*” címmel kiadott, a második világháború idején írt naplójegyzetei tettek világhírűvé. Naplóját, melyben családjáról és barátairól, érzéseiről, meglátásairól, azaz életéről írt, tizenharmadik születésnapjától kezdve vezette 1944. augusztus 1-jéig. A család Hitler hatalomra kerülése után menekült el Németországból Hollandiába. Hollandiát a németek 1940 májusában lerohanták és megszállták. 1942 nyarán Anne nővére, Margot behívót kapott „*munkára Németországba*”. A család fő, Otto Frank tudta, hogy a behívó deportálást jelent, így már másnap elrejtőztek. Frankék egy másik családdal 25 hónapig bujkáltak Amszterdam belvárosában, Otto

cégének hátsó épületében mindaddig, amíg egy máig ismeretlen személy fel nem jelentette őket. A rejtőzöket először Westerborkba, majd Auschwitzba hurcolták, ahonnan Annét és nővérét, Margot-t Bergen-Belsenbe vitték tovább. 1945. március első heteiben, röviddel a tábor felszabadulása előtt mindketten meghaltak. (*Anne Frank-ról részletesebben a 13. oldalon oldalon olvashatnak.*)

**Június 16. - A független Magyarország napja**

Az 1956. évi forradalom és szabadságharc vértanúit 1958. június 16-ai kivégzésének, valamint a szovjet csapatok 1991. júniusi kivonulásának emléknapja. 1989. június 16-án mintegy negyedmillió ember vett részt *Nagy Imre, Gimes Miklós Losonczy Géza, Maléter Pál, Szilágyi József* és a forradalom ismeretlen szabadságharcosainak ünnepélyes újratemetésén. A Hősök terén és a 301-es parcellában is százak várták a menetet egy búcsúintésre, egy tisztelgő főhajtásra, az emlékezés egy torokszorító pillanatára. *Darvas Iván* és *Mensáros László* színművészek a temetőben betürendben felolvasták a több mint kétszáz kivégzett nevét. Mikor egy-egy névhez értek, akkor esetenként a fellelhető sírnál egyházi vagy polgári szertartásra került sor. A katolikus egyházat *Jelenits István* piarista rendtartomány főnöke képviselte, az evangélikus egyházat pedig *Harmati Béla*, a *Déli Egyházkerület* püspöke és *Donáth László* lelkész. *Dobner Győző* baptista lelkész és *Iványi Gábor* metodista lelkész képviselték a szabad egyházakat. *Raj Tamás* főrabbi az izraelita áldozatok sírját áldotta meg. A református egyházat *Pánczél Tivadar* és *Cövek Olivér* képviselték. A többórás szertartást az egész ország figyelemmel kísérte a tévé képernyőin. A Történelmi Igazságtétel Bizottság által, de az egész ellenzék támogatásával rendezett gyászünnepség a rendszer összeomlásának szimbólumává vált.

**Június 17. - 85 éves lenne Sütő András**

A magyar próza-, dráma-, és esszéíró 1927. június 17-én született egy kis erdélyi faluban, *Pusztakamaráson* paraszti családban. A neves irodalmár néhány művének címe mindenkiben felejthetetlen emlékeket ébreszthet: *Anyám könnyű álmot ígér*, *Csillag a máglyán*, *Káin és Ábel*, *Engedjétek hozzám jönni a szavakat*, *Advent a Hargitán*. *Sütő András* szülőföldje határait egy darab *Európává*, egy darab végtelenné tágította. Történelmi jelentőségű, amit írásaival és személyes sorsával a magyar irodalomnak adott. Az 1980-as években az erdélyi magyarság emberi jogainak védelmében többször fordult nemzetközi fórumokhoz. A kilencvenes években publicisztikájának fő iránya is az „erdélyi változatlanságok” ellen irányult. 1970-ben megjelent, *Anyám könnyű álmot ígér* című nagyszerű regénye

(folytatás a 31. oldalon)

## Tartalom

KALENDÁRIUM – Június	2
BIBLIAI GONDOLATOK	
Mester és tanítvány ( <i>Iványi Gábor</i> )	4
PORTRÉ	
„A félelem nem rossz dolog; óvatosságra, figyelemre, koncentrációra ösztönöz.” ( <i>Iványi Margit interjúja Dr. Bukovics István</i> nal)	5
AMIRŐL BESZÉLNEK	
Trianon és a Horthy-korszak szimbólumai ( <i>Vattamány Gyula</i> )	8
ÜNNEPEINK	
Pedagógus-napi gondolatok ( <i>Bereczky Géza</i> )	9
A vasárnapról ( <i>Vattamány Gyula</i> )	10
AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI	
Cselédlányból miniszter ( <i>Szabó Ildikó</i> )	11
ÍGY TÖRTÉNT...	
Anna Frank ( <i>gigi</i> )	13
HITÉPÍTŐ IRODALOM	
Arthur von Bergen önéletrajza ( <i>Iványi Tiborné ford.</i> )	16
FÖLD KÖRÜLI TÖRTÉNETEK	
Krisztushoz Tartozó Bajkeverő, a csirikava apacsok utolsó főnöke ( <i>Bognárné Horgosi Anikó</i> )	17
KÖLYÖKSAROK	
Régi iskolák ódon szavai ( <i>Bereczky Géza</i> )	19
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN	
Törj kenyeredből az éhezőknek! ( <i>Göncz Zoltán</i> )	20
NÉVJEGY	
Gyurcsány Ferenc, a Magyar Köztársaság volt szocialista miniszterelnöke ( <i>Kerecsényi Zoltán</i> )	21
INTÉZMÉNYEINK ÉLETÉBŐL	
„Mindig ugyanaz az íz kell, hogy kijöjjön a kezemből...” ( <i>gigi</i> )	23
MI MONDTUK	
„Nem hatalommal, nem erőszakkal, hanem az én lelkeimmel, mondja a Seregek Ura.” ( <i>Iklódy László beszéde a kisvárdai holokauszt megemlékezésen</i> )	24
HÍRMOZAIK	25
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA ( <i>ig</i> )	27
ISTENTISZTELETI REND – Június	30
RÍMELŐ	32
NYÁRI TÁBOROK	32

### IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség \* H-1086 Budapest, Dankó u. 11. \* Telefon/fax. (06-1) 5770515/577-0514 \*  
e-mail: [ev@wjlf.hu](mailto:ev@wjlf.hu) \* [www.metegyhazi.hu](http://www.metegyhazi.hu) \* ISSN1216 7223 \* Technikai számunk:0444 \* Bankszámlaszám:OTP Bank Rt.: 11708001-  
20520380 \* Készíti a szerkesztőbizottság \* Felelős szerkesztő: Iványi Margit \* Felelős kiadó: Iványi Gábor \* Éves előfizetési díj: 1440 Ft  
\* Egyes példányszám ára 120 Ft \* Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkesívi hivatalban.

BIBLIAI GONDOLATOK

## Mester és tanítvány

„Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket...” (Máté 28,19)

Amikor egy évtizede egyházunk úgy döntött, hogy az idén negyed százada létesített felsőoktatási intézményünk, a Wesley János Lelkészképző Főiskola mellett kiépíti közoktatási rendszerét is, akkor semmiképpen nem szerettünk volna az általános, mindenki számára nyitott oktatási területre betörni. Ott akartuk szolgálatainkat kifejteni és kapcsolatainkat mozgósítani,



ahol az iskola a fizikai életben maradás eszköze és az értelmes jövő megalapozásának terepe is. Ezért fordultunk az ország legszegényebb térségei felé, és karoltunk fel veszteséges kis létszámú iskolákat is, tudva, hogy elkallódnak azok a fiatalok, akik a hátrányos helyzetű elszegényedett és elmagányosodott települések szülőttei, ahol nemcsak az élet sivár és egysíkú, hanem az érvényesülési lehetőségek is gyakorlatilag elérhetetlenek. Különböző közoktatási intézményeinkben ma mintegy 3000 gyermek tanul, több száz munkatársunk odaadó munkája eredményeként. Sok helyen nekünk kell megvinnünk a téli ruhát, mi biztosítjuk a mindennapi kenyeret. Vannak kisdíákok, akik péntek és hétfő között nem jutnak megfelelő ételhez. Iskoláink nélkül sok helyen a választék az értelmetlen utcai tengődés, a bűn, a prostitúció, ezért van, ahol az úgynevezett családos napközi otthont is létrehoztuk. Itt ma már nemcsak azok gyermekeiről gondoskodunk, akik fiatalokként születtek, és sikerült őket visszacsalogatni az iskolapadba, hanem ma már pedagógus kismamáink is örömmel helyezik el itt kicsinyeiket és így igazi emberi közösségek is létrejöhetnek.

Most azzal, hogy a magyar parlament és kormány alkotmányos módon és nyilvánvaló diszkriminációval kiszorított bennünket az egyházi kategóriá-

ból, ez a szolgálatunk is veszélybe került. Rajtunk akartak ütni, de azokat bántják, akik Urunk különleges figyelmére számíthatnak, akikben az Ő elvárása szerint a Megváltó Jézust kellene felismerünk. Tudjuk, hogy az Úr nem akarja, hogy „egy is elveszen e kicsinyek közül”, de a próbát nem kerülhetjük ki. A tanítvány

nemcsak a mezők liliomai között, az ég madarainak hálás énekétől kísérve vonul a Mester után, hanem vele kell lennie a kereszt-úton is. Ha a Mester áldott szolgálata a hatalom ellenállásába és gyilkos megvetésébe ütközött, miért meglepő az, ha a szegényeket kisémmiző, sőt olykor egyenesen megbotránkoztató módon támadó és büntető jelenlegi hatalmasaink ránk is hasonló indulatokkal tekintenek. Természetesen elszomorító az együttérzésnek és a bölcsességnek az a hiánya is, mely a kegyelt felekezetek irányából tapasztalható. De mi azt ígértük, amit Jézus egyik kicsit meggondolatlan alkalmi tanítványa is mondott: „Követlek téged Uram, valahová mégy!” (Lk 9,57) Most, miután látjuk: ez nem mindig diadalút, másokat is fel akarunk készíteni arra, hogy a tanítvány útja sosem könnyű, zökkenőmentes, de a Mestert követve mindig az egyetlen tisztességes irány. Isten áldja meg lelkiismeretes és bátor pedagógusainkat! Mennyei Atyánk segítse meg diákjainkat, hogy elérjék céljaikat, és betöltsék azt a szerepet országunk jövőjében, amit az Örökkévaló nekik szánt. Imádkozunk a hatalom jelenlegi birtokosaiért, hogy az Úr adjon nekik alázatot, józanságot és tisztességet a kormányzásban. Meggyőződésünk, hogy a történelem Ura nem írt le bennünket, nem akarja félreállítani egyházunkat.

Iványi Gábor

PORTRÉ

## „A félelem nem rossz dolog; óvatosságra, figyelemre, koncentrációra ösztönöz.”

**Dr. Bukovics István nyugalmazott tűzoltó mérnök vezérőrnaggyal, a Wesley János Lelkészképző Főiskola környezettan szakának vezetőjével Iványi Margit beszélgetett.**

**IM: A gyerekek fantáziájában előkelő helyet foglal el a piros tűzoltóautó és a szirénázás. Legtöbben aztán nem tartanak ki e vágyuk mellett. Ön hogyan döntötte el, hogy tűzoltó lesz?**

BI: Eredetileg gépészmérnök vagyok, és szerettem volna továbbtanulni, ám azon a területen nem volt lehetőségem. Egyszer a VIII. kerületi tűzoltóságban hirdettek állást fiatal szakembereknek, továbbtanulási lehetőséggel. Jelentkeztem és felvettek.

**IM: Úgy érezte, tűzoltóként megtalálta a helyét?**

BI: Arra gondoltam, ha megfelelő színvonalon tudom elvégezni ezt a szakterületet, akkor ennek is meglesz a maga szépsége és eredményessége. Úgy érzem, sikerült megtalálnom, miután negyvenkét év szolgálatot húztam le a testületnél.

**IM: Emlékszik még az első napjára, az első bevetésre?**

BI: Érdekesek az első napok, amikor az embert felszerelik új ruhával, védőruhával, megmutatják a felszereléseket. Abban az időszakban újoncképzés volt, adtak mellénk egy tutort, aki segített, és tulajdonképpen vigyázott ránk az első időszakban.

Az első bevetések nagyon izgalmasak voltak. A VIII. kerületi tűzoltó parancsnokságon kezdtem beosztott készenléti tűzoltóként, és az egyik első bevetésem kötődik a jelenlegi munkahelyemhez, a Wesley János Lelkészképző Főiskolához. Erről a legutóbbi könyvemben írtam is.

**IM: Milyen módon kötődik? A főiskola kb. 20 éve költözött ide, ön pedig már több mint negyven éve kezdte ezt a pályát. Akkoriban mi volt itt a főiskola helyén?**

BI: Abban az időben a Dankó u. 11. szám egy húsfüstölő üzem volt, és ez kigyulladt. Valószínűleg egy madzagon lógó szalonna beleesett a füstölőbe, és ezért nagy tűz keletkezett. Nagyon megdöbbentő és érdekes, hogy 30 év elteltével ugyanitt dolgozom. Tulajdonképpen ugyanazt a szakmát egy picit más területen, az oktatás területén folytatom.

**IM: Hogy alakult a pályája tűzoltóként?**

BI: Beosztott tűzoltóként másfél-két évet dolgoztam. Elég kemény időszak volt. Az ún. rohamcsoporthoz tel-

jesítettem szolgálatot, ezt elsősorban annak köszönhettem, hogy sportolóként, fiatalemberként jó erőben voltam. Másrészt gépészmérnöksésként több vizsgával rendelkeztem, ami műszaki mentéshez jól jött. Alapvetően már akkor is arra készültem, hogy továbbtanuljak, és ezután kerültem a tűzoltóképzés karára. Miután azt jó eredménnyel elvégeztem, kap-

tam lehetőséget, hogy Moszkvában tűzoltómérnöki műszaki főiskolára kerüljek. Ami családos emberként azért már elég nehéz időszak volt. A család részben kint, bár többségében itthon tartózkodott, nem igazán voltak adottak a feltételek arra, hogy a család is kint legyen. Onnantól kezdve a szakmai pályám íve már egyenes volt, több vezető beosztás után lettem országos parancsnok, és amint látszik, tűzoltó tábornok.

**IM: Azt mondja, beosztott tűzoltóként másfél-két évet dolgozott. Ez egyenlő a rohamossal, akit kiküldenek vészhelyzetben?**

BI: Hivatásos tűzoltóként 25 évet dolgoztam, '72-től '97-ig. Ebből az első másfél-két évben a tűzoltóautón tényleges tűzoltó beavatkozási, bevetési munkán dolgoztam, a továbbiakban pedig különböző vezető beosztásokban.

**IM: Az embernek általában az az első reakciója, hogy ha veszélyt lát vagy érzékel, akkor elmenekül. Ön alapból kevésbé félt, mint más emberek, vagy van erre egy technika, hogy hogyan győzze le a félelmét? Hogy ha tüzet lát, akkor ne elszaladjon, hanem elegendő bátorsága legyen odamenni?**

BI: Én azt mondanám, hogy is-is. Bizonyos szempontból alkat kérdése. 15 évig versenyszerűen cselgáncsoztam, így a küzdelem nem volt számomra (akár átvitt értelemben sem) új dolog. A másik, hogy természetesen felkészítik az embert az iskolákban, a tréningeken, a gyakorlatokon. A harmadik, hogy amikor az ember ilyen szituációba kerül, nem igazán gondol a veszélyre. Betart bizonyos szabályokat, bizonyos biztonsági előírásokat, de inkább az hajítja, hogy kimentse a személyt, vagy gyorsan eloltsa a tüzet.



**IM: Tűzoltóként nemcsak tűzoltással foglalkoznak. Mi mindenre kellett még felkészülni a képzés során?**

BI: Két nagy feladatsoport van: a műszaki mentésnek nevezett közlekedési balesetek, árvíz, a legkülönbözőbb káresemények, és a másik nagy csoport: a tényleges tüzek. Mindkettőnek megvan a maga sajátossága. Elég sok mindent tanultunk, és elég sok mindent a gyakorlatban sajátítottunk el.

**IM: Sokszor látjuk a tűzoltókat például súlyos közlekedési balesetnél. Hogyan dolgozzák fel az ott látottakat?**

BI: Nekem is voltak nehéz eseteim: az egyik ilyen Kecskemét mellett az a híres buszbaleset, amikor a vonattal ütközött az autóbusz. Ez azért volt kicsit az átlagosnál is nehezebb, mert iskolás gyermekek szenvedték el. Több mint húszan haltak meg, és nekünk kellett kibontani a járművet. Napokon keresztül nem tudtunk aludni, enni. Ma már sokkal könnyebb, szakképzett emberek segítenek. Sőt, akár helyben a károsultaknak, a sérülteknek is. Mikor a közszegi balesete történt Ausztriában, a magyar szakemberek meglepődtek, hogy nővérek, papok, pszichológusok többen voltak a helyszínen, mint rendőrök meg tűzoltók. Helyben megkezdték lelki segítségnyújtást, a lelki támogatást. És minél hamarabb elkezdik, annál gyorsabban és eredményesebben lehet túljutni rajta.

**IM: Szokott azzal álmodni időnként, hogy tüzet olt?**

BI: Nem. A szakmai munka mellett mindig tanítottam, tanultam meg kutattam. Ha rossz álmaim vannak, akkor mindig vizsgálom.

**IM: Rengeteg dologgal foglalkozik. A végzettségeit vagy az oktatási tevékenységeit felsoroló listára tekintve a teljesség igénye nélkül ezeket látom: MTA Tudomány-kommunikációs és Kutatásmenedzsment tanfolyam, pályázati szakreferens, a katonai műszaki tudományok habilitált doktora. Oktatási tevékenységek között pedig: a Rendészeti Szakvizsga Bizottság alelnöke. Szándékosan emelek ki olyanokat, amelyek viszonylag különböznek egymástól. Minek tartja magát elsősorban?**

BI: Elsősorban biztonság tudományi oktatónak, kutatónak, ám mivel a biztonsági kérdések a közigazgatásban valósulnak meg, nagyon szorosan kapcsolódik a védelmi igazgatási-közigazgatási területhez. Ezért is foglalkoztam mindig is kicsit az oktatás területén a közigazgatási szakvizsgázásra való felkészítéssel.

**IM: Mire a legbüszkébb az elért eredményei közül?**

BI: Ha lehet ezzel dicsekedni, Göncz Árpád nevezett ki tábornokká, és Sólyom elnök úr pedig egyetemi tanárrá. Ezenkívül az akadémiai doktori címet egyedül nyertem el eddig Magyarországon tűzoltóként.

**IM: Szintén a honlapján olvasható Thomas Hobbs-tól ez a mottó: „Az emberek nem a boldogságra, a szabadságra vagy az igazságosságra törekednek, hanem - mindenek előtt és felett - a biztonságra.” 2011-ben megjelent Fáy Gyula szerkesztésében egy kötet, amelynek Biztonság és hit a címe, és ez az Ön elmúlt másfél-két évnyi, máshol többnyire még nem publikált tanulmányait tartalmazza. Mit gondol, a hit is egyfajta biztonságot teremt?**

BI: Nem lehet kutatást végezni, ha az ember nem hisz, vagy nem hittel csinálja ezt a munkát. A hallgatóimnak

is mindig idézem Einsteinnek ezt a híres mondását: „a tudomány hit nélkül sánta, a hit tudomány nélkül béna”. Szerintem egyik a másik nélkül nem tud meglegni.

**IM: Biztonság és hit: hogyan függenek össze? Valamifajta vallásos hitet ért ez alatt?**

BI: Lehet ezt is érteni alatta, hiszen a kötetemben szerepel egy tanulmány Aquinói Szent Tamásnak arról a művéről, amelyben 53-szor szerepel a biztonság kifejezés. Ezt vizsgáltuk, elemeztük. Hiszen ha belegondolunk, vannak természeti meg természetfeletti kérdések, és mindkettő okozhat kockázatot vagy belső feszültséget, vagy mondjuk bizonytalanságot. Ezeket ugyanúgy kell kezelni.

**IM: Rengeteg dolog érdekli. Annak, hogy a hit és a vallás kérdése is megjelent Önnél van köze ahhoz, hogy ezen a főiskolán tanít?**

BI: Természetesen bizonyos hatással van az emberre. Amikor a katasztrófavédelmi feladatoknál a megelőzésre, a védekezésre vagy nagyon gyakran a lelki rehabilitációra van szükség, azok nem igazán a természettudományi feladatok. Sokkal közelebb állnak egy szociális munkáshoz, a pszichológiához vagy a szociológiához. Érdekes tapasztalatokat szereztünk. Például a 2002-es tiszai árvíznél tapasztaltuk, hogy Pestről jöttek az egyenruhás tűzoltók, hogy majd helyreállítanak, meg újjáépítenek, de nem nagyon alakult ki megfelelő kontaktus. Azonban amikor ezt kiprédikálta vasárnap a kispap a templomban, sokkal jobban működött a dolog. Erről is készült egy kis tanulmány, hogy az egyházak ilyen jellegű szerepe sokkal jelentősebb, mint bárki gondolná. De csak akkor tudják jól csinálni, ha ők is ismerik kicsit a természettudományi, biztonság tudományi kérdéseket.

**IM: Magyarországon mennyire vesznek részt az egyházak a katasztrófavédelemben?**

BI: Elsősorban a karitatív tevékenység során egyre gyakoribb az együttműködés. Általában érzékelhető, különösen árvíz idején, hogy sokkal kisebb a pánik, sokkal együttműködőbb a lakosság egy kimenekítésnél vagy kitelepítésnél, amely kicsit összetartóbb vallási téren.

**IM: A Biztonság és hit című kötet bevezetőjében van egy gondolat, miszerint „a szerző figyelme a hittudomány-vallástudomány kérdései felé fordult. Ez az érdeklődés azonban továbbra is a természettudós biztonság tudományi, többnyire a saját módszereket és szemléletet alkalmazva történt.” Mi az a különleges módszer és szemlélet, amelyet alkalmaz, amikor a hittudományt vagy a vallástudományt vizsgálja?**

BI: Elsősorban a formális logikai megközelítést használom és alkalmazom, aminek az a jelentősége, hogy nincsenek dimenziók, nincsenek kötöttségek: itt mindenféle típusú, mondjuk úgy: nem kívánatos eseményt lehet vizsgálni. Ráadásul az igazán extrém események, a katasztrófák azok egyedi események, ezért nem lehet valószínűség alapon elemezni őket, mint ahogy eddig próbálták a biztonság tudományban a valószínűséget használni.

Kicsiny behatásra rendkívül nagy változások történhetnek. Ezeket a jelenségeket logikai úton sokkal jobban, eredményesebben lehet modellezni. Ráadásul ennek a

módszernek egy nagyon érdekes jelensége, hogy a nem kívánatos eseményt vizsgálja. A nemkívánatosság pedig rendkívül szubjektív. Vagyis az hogy jó vagy rossz, ez ugye már etikai dolog. Ez már tartozhat a hittudomány területére, hogy mi a jó meg mi a rossz. És én a jót meg a rosszat úgy vizsgálom, hogy igaz vagy hamis. Ebből a szempontból ez egy egyedülálló módszer. Egy mondás szerint az etika nem logikus, a logika nem etikus, én a kettőt mégis valamilyen módon össze tudom kapcsolni.

**IM: Ön a hittel vagy vallással hogy áll?**

BI: Nem vagyok hitetlen, bár természettudósnak tartom magamat, viszont nem kötődöm egyházi vagy egyházi, vallási körökhöz.

**IM: A nyugdíj kérdése tavaly felborzolta a kedélyeket. A Széll Kálmán terv szerint nyugdíj ezentúl csak az a járandóság lehet, amelyet a nyugdíjkorhatárt betöltő munkavállalóknak biztosítunk, egységessé tennék a nyugdíjszámítás módját, tehát mindenkinek, aki nyugdíjba megy, azonos elvek szerint megállapított nyugdíjkorhatárral és nyugdíjszámítási móddal kéne számolnia. Felszámolnák a korkedvezményes nyugdíjat, ami a szakszervezetek szerint összesen 63 ezer egyenruhást érint, köztük 7500 tűzoltót. Mit gondol a korkedvezményes nyugdíj felszámolásáról?**

BI: Az alap gondolat jó volt, de nem szerencsésen került végrehajtásra. A beavatkozó, készenléti szolgálatot ellátó állománynál feltétlenül indokoltnak tartanám a korkedvezmény megadását. Képtelenség, hogy 64-65 éves emberek olyan fizikai és pszichikai megterhelésnek megfelelően eleget tudjon tenni. Ráadásul az átszervezések, a különböző rendelkezések miatt a tűzoltóink egy része nem önmagától ment el nyugdíjba. Ez a visszamenőleges jogszabály egyébként is egy nagyon kérdéses dolog. Talán egy kicsit hosszabb átmenet szerencsésebb lett volna, és van egy kis türelmi idő, ha nem hozzuk ilyen helyzetbe azokat az embereket, akik munkaszerződést kötöttek 30 évvel ezelőtt. Utólag ezeket megváltoztatni nem túl szerencsés.

**IM: A nyilatkozat szerint „olyan életpályamodellt kell kialakítani, amely ezeket a hivatásokat a korkedvezményes nyugdíj eltörlése után is vonzóvá teszi.” Miért érdemes éppen tűzoltónak jelentkezni?**

BI: Ma kevés olyan pluszt vagy kedvezményt tudnék felsorolni, amiért érdemes jelentkezni. Most elsősorban talán az egyetlen motiváció, hogy van munkahely. Azért ez nem egészen pozitív motiváció.

**IM: Egyébként hogy látja, hogy hosszú pályafutása alatt hogy változott meg a tűzoltók oktatása, a munkafeltételek, körülmények?**

BI: Természetesen nagyon sok változás történt, a kiképzés, az oktatás, de elsősorban a technika és a védőrendszerek területén. Ma már nincs különbség a német, a francia és a magyar tűzoltó védőöltözete között, viszont azt a bajtársiasságot, hivatástudatot, elkötelezettséget nem érzékelem annyira, mint a mi időnkben.

**IM: Úgy érti, hogy az összetartást a kollégák között?**

BI: Meg az erre való felkészítés. Számunkra a hivatástudat nagyon erős motiváció volt. Ma, ha katedrán állok, akár a Rendőrtiszti Főiskola, akár a volt Zrínyi Egyetem

hallgatói sokszor nem értik, amikor a hivatástudatról beszélnek. Egyszerűen a fogalmat nem is ismerik.

**IM: Egyébként hogy érzel, milyen a tűzoltók elfogadottsága a társadalom részéről?**

BI: Szerencsére még mindig az egyik legjobban tisztelt szakma. A statisztikák szerint a világ legveszélyesebb és legelismertebb szakmái között is benn van az első párban.

**IM: Van olyan személyes élménye, amikor sikerült egy helyzetet megoldania? Akár pszichésen nehéz volt vagy bonyolult?**

BI: Egyszer itt, a nyolcadik kerületben viszonylag későn kaptuk a jelzést egy már eléggé kiterjedt lakástűzről. Az öreg tűzoltóktól tanultunk egy olyan módszert, hogy lehasaltunk a földre és bekúsztunk a lakásba. Így fölnyúlva az ágyra, lehúztuk a nagymamát meg az unokát, mert még arra sem volt idő, hogy a légzőkészüléket fölvegyük. A lakosságnak nagyon nincs ismerete a tűzzel kapcsolatos dolgokról. Nem tudják, hogy ha egy helyiségben tűz vagy füst keletkezik, akkor mindig marad egy 15-20 cm-es légréteg a padlózat fölött. Tehát ha van lehetőség rá és lehasalunk, biztosan nem kapunk füstmérgezést.

**IM: Azt hiszem, jó lenne, ha minél több iskolában hallanánk ilyen gyakorlati útmutatást. Sosem félt?**

BI: Dehogynem. Mindig féltém. Ezt le kell küzdeni. A félelem nem rossz dolog; óvatosságra, figyelemre, koncentrációra ösztönöz. A vakmerőséget nem tartom célszerűnek. Volt tűzoltó kollégám, aki azzal dicsekedett, hogy mentés közben megégett a csizmája. Mondtam neki, mafla vagy, miért mész bele? Az én csizmám ne égjen! Ésszel kell cselekedni.

**IM: A honlapján olvastam az érdeklődési köréről, hosszú lesz: tűzvédelmi, polgári védelmi és katasztrófavédelmi kérdések, aktuálisan a globális klímaváltozás és a kritikus infrastruktúra biztonsági problematikája. Tevékenységi oldalról kiemelten stratégiai tervezés, tudományszervezés, felsőoktatás és kutatás, minőségmenedzsment, safety innováció, tudománykommunikáció és kutatómenedzsment. Most mindezzel foglalkozik?**

BI: Igen. Mondhatnám, hogy ami nem fegyveres biztonság, az ún. civil típusú biztonsági kérdések az én szakterületem. Két területen működtem eddig is, a szakmain és az oktatási-kutatásin.

**IM: Szokott pihenni?**

BI: Hogyne, természetesen. Nagyon szeretek síelni az unokáimmal, fiammal bűvárokodom, a családdal nagyon gyakran utazunk.

**IM: Akkor a pihenést is nagyon aktívan tölti. Milyen tervei vannak a jövőre nézve? Mert biztos vagyok benne, hogy vannak.**

BI: Elvállaltam a természettudományi szakterületet a Wesley Főiskolán. Ezt szeretném stabilizálni. Idén 75 államilag támogatott illetve 50%-kal támogatott kvótát kapott a mi területünk, ha ezt fel tudjuk tölteni, akkor szép évfolyam, szép munka lehet. És szeretném, ha valamilyen módon a doktoriskola szervezésében még részt vehetnék.

*(Az interjú a TRádióban Penge c. műsorában 2012. március 21-én elhangzott beszélgetés rövidített változata.)*

AMIRŐL BESZÉLNEK...

## Trianon és a Horthy-korszak szimbólumai

1920. június 4-én a franciaországi Versailles-hoz tartozó Nagy-Trianon kastélyban, a Galérie des Cotelles-ben írták alá a Trianoni békediktátumot, melynek részleteit teljes egészében az I. világháború győztes hatalmai dolgozták ki. Szándékuk az volt, hogy az Osztrák-Magyar Monarchia etnikai alapon történő felosztásával, valamint Németországtól való elszigetelésével elejét vegyék bármilyen újabb háborús veszélynek. A legnagyobb csapást Magyarországra mérték: a győztes hatalmak elcsatolták az ország területének kétharmadát, miközben a korábbi majd' húszmilliós lakosság kevesebb mint nyolcmillióra csökkent. Mivel pedig a magyar lakosság a történelmi Magyarország egyes területein igen egyenetlenül oszlott el, sokan az újrarájzolt határokon kívül rekedtek.

A rendkívüli történelmi traumát a Horthy-rendszer igyekezett olyan szimbólumokkal enyhíteni, amelyek egyfelől értelmet adtak a (különben értelmetlen) szenvedésnek és az áldozatnak, másfelől pedig újrafogalmazták a nemzetben levés lehetőségeit, valamint a történéseket a nemzeti mitológia rendjébe igyekeztek beágyazni. A különböző emlékművek talapzatain megjelentek az ős-magarság szimbólumai a turanizmus jelképeivel, melyek a „nagy nemzeti” öntudatot voltak hivatottak erősíteni (éppen a korabeli pánszláv és pángermán mitológiák ellensúlyozására). A háborúban elesett katonák emlékére a „hős” különféle típusait is ábrázolták (az áldozat értelmes voltát sugallva, valamint a történelmi kontinuitás érzékeltetésére többnyire 48-as

öltözetben). De különféle nemzeti allegóriákat is megformáltak, időnként a pogány Hungária istenasszony alakjával keverhető módon, mivel a nemzet ember-alakos szimbólumai mindig női ábrák voltak. A katonák „a magyar alkat” idealizált modelljeiként, a nőalakok pedig vagy a nemzet ideáltipikus ábráiként, vagy pedig az isteni gondviselés, a nemzeti igazság, avagy küldetésesség szimbólumaiként léptek a nézőközönség elé. Az emlékművek által vált lehetővé „bizonyos csoportok számára, hogy önmagukat szimbolikus-ornamentális módon ábrázolják, mint egy rendezett és esztétikus világ képviselőit. Az emlékmű és a körülötte lévő tér e rítusok által mintegy 'megszentelt' helyé válik” – írja a kor egyik kutatója, Sinkó Katalin.

Az emlékművek témáinak sorában fontos helyen álltak a nemzeti legendárium egyes totemállatai is, és ezek között is legfőképpen a turul-madár, melyről érdemes kicsit bővebben szólnunk. Ez a madár ugyanis (melyet a kerecsensólyommal vagy a vándorsólyommal szokás azonosítani) egészen szép és ártatlan jelentéseket hordoz a magarság eredetmítoszaiban. Az egyik szerint „a magyarok fejedelme még a levédiai tartózkodásuk idején azt álmodta, hogy hatalmas sasok támadták meg az állataikat és kezdték széttépni őket. Az emberek megkísérelték megtámadni a sasokat, de nem sikerült, mert mindig máshol támadtak. Ekkor megjelent egy gyors, bátor turul, és a magasból támadva megölte az egyik sást. Ezt látva a többi sas elmenekült. Ezért elhatározták a magyarok, hogy máshová mennek lakni. Elindul-



Trianon, Galérie des Cotelles





Turul-szobor a Budai Várban

*tak Attila földjére, melyet örökül hagyott rájuk, de az utat nem ismerték. Ekkor ismét megjelent a turulmadár, s a fejedelem fölé szállva lekiáltott neki, hogy kövessék őt, míg el nem tűnik a szemük elől. Az álom után nem sokkal dögvész ütött ki az állatok között, s a mindenféle fekvő tetemeken lakmározó keselyűk közül egy arra repülő turul a magasból lerúgta az egyiket. Ezek után felismerve az álmot e jelenetben, az összes magyar felkerekedett és követte a turult. Ahol a madár eltűnt a szemük elől, ott táborot ütöttek, majd ekkor ismét előtűnt a turul, és a magyarok újra követték minden népükkel együtt. Így jutottak el Pannóniába.”<sup>1</sup>*

Sajnos, mint a nemzet összes szimbolikus alakjával, a turul-madárral is vissza lehetett élni, és azt gyilkos eszmékhez lehetett kapcsolni, vagy ostoba bálvánnyá is lehetett tenni. Az 1919-es és 20-as években például mítikus magyar hősök, szimbólumok és történelmi személyek nevét viselő egyetemi szövetségek és egyesületek jöttek létre, melyek közül az egyik a Turul nevet viselte, és mintegy 15-20 ezer főt (!) számlált.

*„A szervezetek nagy része szélsőjobboldali, fajvédő ideológiát vallott, és fő céljuk a zsidók kiszorítása volt a felsőoktatásból. Részen az általuk kirobbantott egyetemi zavargások eredményezték a numerus clausus 1920-as elfogadását. A diszkriminatív törvény 1928-as enyhítése ellen is minden követ megmozgattak, még hozzá a szó szoros értelmében: Budapesten és Debrecenben diákok ezrei randalíroztak napokig a jogszabály rendelkezéseinek visszaállítását követelve. Rendszerezések voltak az egyetemi zsidóverések is.”<sup>2</sup>*

Ezek után nem csoda, ha ma egyesek viszolygással tekintenek a régi nemzeti szimbólumokra, míg mások számára ezek inkább közös kulturális kincsnek számítanak.

Vattamány Gyula

## ÜNNEPEINK

### PEDAGÓGUS-NAPI GONDOLATOK

#### Száray tanár úrnak, szeretettel

Riporteri sztereotípa a gyermekkorról, a diákevekről meséltetni. A riportalanyok igen nagy része kezdi az-  
zal a beszélgetést, hogy volt nekem egy tanárom, aki...  
Hadd kezdem én is így:

Régen volt, de igaz volt, egy külvárosi gimnáziumban találkozott az újsütetű gimnazista és a kezdő tanár, aki ráadásul helyettesített. Nem tudom, melyik fél volt jobban megilletődve, de akadt néhány jó válaszom. Attól kezdve „kolléga úr” lettem, majd „kolléga úr” volt mindenki, aki valamit is tudott.

Az akkori kezdő tanárról aztán kiderült, hogy nemcsak káprázatos tudású tanár, hanem nagyszerű ember is. Ma már az ő tankönyveiből tanulják a diákok a történelmet, és könyveit olvasva visszacsengenek a régi mondatok, amelyeket nekünk mondott el először – ám a megfogalmazás olyan jóra sikeredett, hogy semmit sem kellett változtatni rajta.

Azóta nagyon sok jó tanárom volt, a néhány rosszról meg eszembe jutott a brechti „hogyan ne csináljam”. Megismerhetem igen sok tanítási módszert, de ezeknek a nagyszerű embereknek, akármelyik elmélet hívei voltak is, volt egy közös tulajdonságuk: minden erejükkel, egész lényükkel tanítani akartak. Valamennyien hívei voltak egy-egy módszernek, amely egyrészt magán viselte annak a kornak a jegyeit, amikor megszerezték a képesítésüket, másrészt tükrözött valamit temperamentumukból, életfilozófiájukból is.

Ma a gyermekem jár gimnáziumba, egy másikba, egy sokkal híresebbe. Az iskola ars poeticája a 30-as évek óta nem változott. A mai osztályfőnök ugyanazt mondja, mint a rettegett úri svihák Krompaszky a 30-as években: valamiből brillírozni kell, édes fiam. Ott, ahová a Karinthy járt és ahol a Schwicker meg a Fröhlich tanított ki kell tűnni valamiből. Igen, a Tanár úr kérem Fröhlichje hús-vér emberként matuzsálem kort megélve, mosolyogva tűrte a halhatatlanságot, neki már „örökre pikkje van” és ő örökre az a „megbízhatatlan jellemű, ingatag és gyenge akaratú ember marad, aki... öntudatlanul feleltetni kezd, és „kegyetlen elégtétel villan át rajta... miközben lassan előveszi az óráját”.

A Tüskevár Wallenbergje a döntő felelés napján el se teszi az óráját, amit legalább harmincötödször néz meg, mikor csöngetnek már, holott Kengyel tanár úr

<sup>1</sup> Forrás: <http://istivandr.kiszely.hu/ostortenet/024.html>

<sup>2</sup> Forrás: [http://konfliktuskutato.hu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=147:egyetemi-zsidoveresek-antiszemita-merenyletek-etnikaitisztogatas-a-horthy-korszakban-1923-1942-&catid=15:tanulmanyok#sdfotnote9sym](http://konfliktuskutato.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=147:egyetemi-zsidoveresek-antiszemita-merenyletek-etnikaitisztogatas-a-horthy-korszakban-1923-1942-&catid=15:tanulmanyok#sdfotnote9sym)

nem is akarta feleltetni. Kengyel tanár úrnak vajszíve van, nemcsak néha. De amikor magáz, akkor az iszonyú. Tegez és magáz egyszerre, sőt a regény végén a felesége veszi át az osztályt, aki, ó borzalom, ugyanezt csinálja. Karinthynál a diák késik, Móricznál a tanár, a *Légy jó mindhalálig* igazgatójának még a haragja „sem olyan veszedelmes, mint másoknak a jóakarata.” Felejthetetlen irodalmi alak még a „szigorú képű, de szelíd Rácz tanár úr a Pál utcai fiúkban. Ha valamilyen okból rendet kell csinálni egy tanárnak, akkor már szinte hallom Pécsi Sándor hangját: „mi az a gitt”!?

Karinty, Molnár Ferenc, Móricz és Fekete István „csak” diákok voltak, mint mi valamennyien, de Arany, Babits, Juhász Gyula, Móra Ferenc, Füst Milán, Szabó Magda és Jókai Anna tanítottak is. Ők ismerték mind a két oldalt, ültek a padban és álltak a katedrán. És sose felejtették el, hogy ők is voltak gyerekek.

Kedves fiatal és kevésbé fiatal diák és nem diák olvasóim! Mi lenne, ha mi sem felejténék el, hogy még mi is lehetünk, vagy lehetünk volna tanárok? Vajon belegondoltak—e azok, akik teli tudóból szidnak egy tanárt, esetleg egy módszert, hogy mi lenne, ha ők állnának a másik oldalon? Az ő nyakukba szakadna a tanítói-nevelői munka minden nehézsége és felelőssége? Rendben van, a kívülállók nem ezt a pályát választották, de szülőként, nevelőként, főnökként bizony sokszor kell, vagy inkább kellene jó döntéseket hoznunk sokszor olyan helyzetben is, amelyben tanári erényeket illenék csillogtatni. Sokszor sokat, nagyon sokat várunk el tőlük. Legyenek nagy tudásúak, türelmesek szigorúak gyengéddek, igazságosak, ne gyötörjék a gyereket, de azért tanítsák meg mindenre, ami kell, de arra nem, arra még véletlenül se, szerettségük meg a gyerekekkel a tárgyat, ne vigyék be a magánéletüket az iskolába, tiszteljék a gyerek egyéniségét, de irányítsák őt, legyenek mindig szépek és okosak türelmesek és humorosak, meg persze humánusak! Elgondolkodtunk már azon, hogy követeltünk magunktól valaha ennyit? Sokszor elfelejtjük azt a kástneri gondolatot, hogy a tanár nem varázslóművész, hanem kertész. Ápolni és gondozni tud bennünket, növekednünk azonban nekünk magunknak kell. Kedves diákok, gondoljunk most kertészeinkre szeretettel, hogy aztán az új tanévben nagyobb sikerrel növekedhessünk!

Bereczky Géza

### A VASÁRNAPRÓL

Valamikor a 90-es évek közepén, miközben Pathmosz szigetén raboskodott a Krisztus melletti állhatatos tanúbizonyoságtétele miatt, az idős János apostol szívét egy különös látomássorozat nyugtalanította. Az örökévaló Istentől ihletett próféciákat aztán egy könyvbe

gyűjtötte össze, melyet ma Jelenések könyveként ismerünk. János apostol ebben az iratban megemlíti, hogy e rendkívüli élményben a hétnek azon a napján részesült, amelyet ő „küriaké”-nak nevez.

Két másik korai keresztény szövegben is előfordul ez a szó: egy Didakhé nevet viselő, igen régi (2. század eleji) keresztény irat arra szólítja fel a híveket, hogy „küriaké” napon gyűljenek össze megünnepelni az úrvacsorát. A másik irat Antiókhiai Ignác (aki 117-ben halt meg) egyik levele egy kis-ázsiai város keresztény gyülekezetéhez, amelyben az egyházatya azt tartja helyesnek, ha azok, akik „eljutottak a remény újdonságára, többé már nem szombatolnak [szabbatidzontesz], hanem az Úr napja szerint [kata küriaké] élnek.” Világos mindezek után, hogy a „küriaké” szó a vasárnapot jelenti. Az pedig főleg Ignác leveléből látszik, hogy a korai kereszténység éppen azért jelölte ki a szombat (akkoriban a hét hetedik napja) helyett a vasárnapot (amely akkor a hét első napja volt) heti ünnepnapjaként, hogy ezzel is megfogalmazza önmaga különállását a judaizmustól. A kereszténység ugyanis ezen a napon ünnepelte Jézus feltámadását – miközben a pogány világ számára a vasárnap a „dies Solis”, vagyis a Nap napja, a Nap-kultusz fontos tartozéka volt.

A vasárnap státusa Nagy Konstantin 321-es törvényétől fogva egyre erősödött az egyházban: „A Nap tiszteletré méltó napján (venerabili die solis) – írja a császári rendelet – az előjárók és a városlakók pihenjenek, és minden műhely zárva legyen. De vidéken a mezőgazdasági munkásoknak a törvény megengedi, hogy dolgozzanak vasárnap.”

Először a laodiceai, nem egyetemes zsinat követte, Kr. u. 364-ben Konstantin példáját, és kiadta az első egyházi vasárnap-törvényt. A 29. kánon arra szólítja fel a híveket, hogy tiszteljék a vasárnapot, és „ha lehet, ne dolgozzanak azon a napon”, miközben megtiltja a szombati pihenést: a törvény elrendelte, hogy senki se „tétlenkedjék szombaton, hanem dolgozzon azon a napon.” A szöveg valószínűleg az akkori judaizáló (vagyis a zsidósággal rokonszenvező) keresztényeket vette célba, ugyanakkor újra jól mutatja, hogy a vasárnap-ünnepelés legfőképpen azért rögzült az egyház gyakorlatában, mert a formálódó kereszténység ezzel is szerette volna a judaizmustól való különállását hangsúlyozni.

A magyar nyelv *vasárnap* szava „valószínűleg a vásárnap összetett szóból ered – írja az Etimológiai szótár –, még a pogány korban keletkezhetett, amikor jelentése a vásártartással kapcsolatos, majd munkaszüneti napra vonatkozott. A 11. század nagy részében Magyarországon vasárnap tartották a vásárokat.” Az szó elején lévő „á” elhasonulás miatt vált később „a”-vá. A szó első írásos említése 1405 körülre tehető.

Vattamány Gyula

AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM  
NŐALAKJAI

## Cselédlányból miniszter

*Casimira Rodriguez, egy bátor kecsua nő*

Bolíviában mintegy 140.000 háztartási alkalmazott dolgozik napi tizenöt órát, a hét minden napján, szabadság és fizetés nélkül, pusztán azért, hogy tető legyen a feje felett és naponta egyszer meleg ételt ehessen. A másik lehetőségük az utcán való élet lenne. Mivel nem tudnak képzettséget szerezni, nincs vagy nagyon minimális a bérük, a munkaadójuk házáat szinte sosem hagyhatják el, és így gyakorlatilag semmi esélyük arra sem, hogy saját családjuk legyen. Sokáig ilyen sorsot élt *Casimira Rodriguez* (46), a későbbi miniszter asszony.

A legtöbb polgári család Latin-Amerikában egy vagy több háztartási alkalmazottat tart, mivel egyre több a jól képzett közép- és felsőosztálybeli nő, aki dolgozni szeretne. Óvodák vagy egész napos iskolák azonban nincsenek. Az olcsó munkaerejű háztartási alkalmazottak (cselédek) Bolívia őslakosaiból kerülnek ki, akik már 12-13 éves koruktól munkába állnak.

„A gyarmati időkben rabszolgákat tartottak az emberek, ma háztartási alkalmazottakat” – vallja Casimira, aki sok mindent el tud mondani a kizsákmányolásról, jogtalanságról, szexuális visszaélésekről és a testi erőszakról, amiknek a háztartási alkalmazottak ki vannak téve. Húsz évig egy volt közülük, ma a védőszentjüknek számít.

Mint annak idején a kormányüléseken, most is a hagyományos kecsua népviseletet hordja, szélesen kiálló rakott szoknyát, rövid blúzt, két hosszú sötét copfot. A spanyol nyelv meglágyul indián anyanyelvének torok hangzásában, ha pedig nevet és a kilencéves unokaöccsének fintorokat vág – akivel együtt laknak, és akit a családtagok Cosima saját gyerekeként nevel – boldog tinédzsernek tűnik. Csak repedezett kezeit látva – amiket kikezdett a több évtizedes kemény munka – tűnik felnőttnek. „A kezeim még álmomban is tudnak hagymát vágni” – mondja, és eközben szakadatlanul cseng a mobilja. Őt látva nem feltételezné az ember, hogy hazájának egyik legismertebb asszonya.

13 éves volt, amikor a szülei parányi sárkunyhójából a városba költözött, hogy háztartási alkalmazott legyen. „Továbbra is járhat az iskolába, és a pénzből, amit kapsz, támogatni tudod a szüleidet” – mondta neki a munkaadónője, aki autóval érkezett a kis hegyi faluba, hogy ház-

tartási alkalmazottat szerezzen. Szülei a jobb élet reményét látták a lányuk számára kibontakozni, és hagyták, hogy a városba menjen. Ott már nem volt többé szó az iskolai képzésről: Casimirának egy tizenöt fős háztartást kellett kiszolgáltatnia. Főzött, mosott, takarított, anélkül, hogy a házat elhagyhatta volna. „A legszomorúbb, hogy normálisnak gondoltam a



rossz bánásmódot” – mondja ma. Munkaadónője gyakran ismételte: „Befogadtalak téged a házamba, tetőt adtam a fejed fölé, és úgy bánok veled, mint lányommal, ezért hálatalanság tőled, hogy te még fizetést is szeretnél.”

„Ha az ember egyedül van és fiatal elhiszi, amit mondanak neki” – fogalmaz Casimira. Sokáig nem mert ellenvetéseket tenni – hiszen elhitte, hogy ők most a családja. Még most is csak halkán és zavartan mesél a család nagymamájáról, aki semmiségekért is rákiáltott, rajta spórolta meg az ennivalót, és egy perc nyugalmat sem hagyott számára. Kislánként ezt a bánásmódot szó nélkül eltűrte. A család lánygyermeké volt az egyetlen, aki jól bánt vele, szerette őt, és néha megölelte. Őt szinte születése óta gondozta. Saját családot alapítani? Ábránd volt csupán. Hogyan ismerkedhetett volna meg egy férfival, ha szinte sosem hagyta el a házat?

„A nyolcvanas évek végén elkezdtünk egy varrókört” – meséli. A szomszéd cselédlány beszélt erről. Minden szombaton találkoztak egy idős asszonnál, aki varrni tanította őket. Casimira nagyon érdeklődött a lehetőség iránt, és a munkaadója hozzájárult, mivel valami olyasmit akart tanulni, aminek hasznát tudta venni a munkájában. Így szombatonként pár órát a házon kívül tölthetett.

Sokáig ez volt az egyetlen lehetősége, hogy más cseléd-lányokkal találkozzon és őszintén beszélgessenek.

A lányokban fokozatosan nőtt a felismerés, hogy munkaadók jogtalanul bánnak velük. Eldöntötték, hogy közösen elmennek a rendőrségre, ha egyiküket ismét bántalmazzák. A jó munkaadók címét elkezdték osztogatni egymás között. A varrókör egyre nagyobb lett, a nők más cseléd-lányokat is megszólítottak az utcán. Casimira bejelentette munkaadójának, hogy egy lelkésznél új helyet talált. Ez a váltás az élete minden területén nagy változást hozott. „Egyike lett ő az életem legfontosabb embereinek” - meséli. „Még ma is az ő evangéliumi metodista gyülekezetébe járok. Megfizetett és jól bánt velem. Megállapodást kötöttünk, és hozzájárult, hogy részidőben dolgozzam.” Így a varrókörből Casimira igazi szakszervezetet hozhatott létre: röplapokat nyomtathatott, segélyezéseket és tiltakozó megmozdulásokat szervezhetett, beszélhetett a rádióadásokban a háztartási alkalmazottak problémáiról, és utólag, esti iskolán, befejezhette a tanulmányait.

Eközben a szakszervezet irodát kezdett működtetni La Paz-ban. Ma közel 5000 taggal rendelkeznek, bár közülük csak 3% a cseléd-lány. Ezeknek a nőknek nem engedik meg, hogy tévét nézzenek, rádiót hallgassanak, kapcsolatuk legyen másokkal. Egyszerűen nem tudják, hogy létezik számukra is szakszervezet. Ugyanakkor Casimira nem akarja a háztartási alkalmazott rendszert megszüntetni. „Ellenkezőleg, a munkát mind a férfiaknak mind pedig a nőknek magától értetődő kötelességként kell felfogniuk, mint egy szakmát, amivel jogok és kötelezettségek járnak.” A szakszervezeti ház szombati találkozóinak ezért három fő célja van: továbbképzés, jogi tanácsadás, és az önbecsülés megerősítése.

„Csak, aki önbecsüléssel rendelkezik képes harcolni jogaiért” - vallják.

Éppen ezért a szakszervezeti házban sütni, főzni, varrni tanítják a lányokat. „Tanulni nehéz, de fel kell rázni az asszonyok, és világossá kell tenni a számukra, hogy nekik kell a sorsukat kezükbe venni” - mondja Casimira



Rodriguez. Fontos, hogy bankszámlával rendelkezzenek, írásos szerződéssel dolgozzanak és pénzt tegyenek félre. „A cseléd-lány, aki már túl öreg a munkához, olyan mintha nem létezne többé, sokan egyszerűen kidobják az utcára.” Nincs pénze, nincs családja, nincsenek barátai. Az utcán hal meg. Éppen ezért a szakszervezet házában hat sürgősségi ágyat tartanak fenn az ilyen asszonyoknak, ahol kitett, megvert, bántalmazott vagy hajléktalan nők találhatnak menedéket. Az ágyak mindig foglaltak, a kereslet óriási.

Ma már Casimira kevesebbszer fordul meg ebben a házban, mégis láthatatlanul mindig jelen van. Minden asszony ismeri és tiszteli őt, beszélik a történetét, hogy többet akart az életben, mint mosni és takarítani.

Sok évvel ezelőtt ő volt a szakszervezet vezetője. Egy kis plaketten és azon a brosúrán látható az arcása, amely arról a nagy eredményéről ad hírt, hogy a bolíviai parlament 2003 áprilisában elfogadta a háztartási alkalmazottakról szóló törvényt – 15 évvel az után, hogy Casimira Rodriguez és társai azt első ízben a Parlamentbe vitték javaslatukat. Ez a törvény előírja, hogy minden háztartási alkalmazottnak joga van legalább 50 eurónyi havi jövedelemre, szabályozott munkaidőre, heti egy szabadnapra, és évente két hét fizetett szabadságra.

„A legnehezebben azt értjük el, hogy az emberek bennünket munkásként fogadjanak el, hasonló jogokkal, mint minden más alkalmazott rendelkezik. Az emberek egyszerűen nem számoltak velünk. Nem léteztünk. A szakszervezeti gyűléseken kinevettek bennünket. Mit akarnak egyáltalán itt ezek a nők – mondták. Menjenek vissza a konyhába, ahová tartoznak.”

Évekig kilincselte törvénytervezetével, a sajtóban ismertette az indítványát, próbálta meggyőzni a képviselőket.

„Rámenős vagyok, idegesítettem mondanivalómmal az embereket, és leszoktam arról, hogy a nagy tekintélyű emberek előtt izguljak” - mondja.

Egyébként, normál esetben nem egy lázadó karakter. De Casimira természetes tekintéllyel rendelkezik. Tárnyilagosan és határozottan érvelt, egyenesen a szemébe nézett azoknak, akik vele szemben álltak. „Gondolj arra, aki az ételedet megfőzi!” - kiáltotta oda a férfiaknak, amikor elutasították, bántalmazták, vagy csak egyszerűen kinevették.

A törvény sikert aratott, de csak akkor lesz eredménye, ha a háztartási alkalmazottak követelni is fogják a jogukat. Ezért a szakszervezet asszony tagjai házról házra járnak, beszélgetnek a munkaadókkal, akik gyakran becsapják az orruk előtt az ajtót. Elutaznak a szülőfalvaikba és buzdítják a lakosságot, hogy tanítassák a lányukat és ne küldjék őket korán a városokba dolgozni. És világossá teszik a háztartási alkalmazottak számára, hogy az ő magatartásukon is múlik, hogy tisztelettel bánnak-e velük. Nekik is vannak jogaik, és munkaadók is függnek tőlük.

Casimira sokak számára hős, mások számára azonban olyan valaki, aki lerombolta a kiváltságok régóta jól működő rendszerét. A fehér pincérek nem szolgálják ki, a stewardessek a repülőgépen egészen hátul adnak neki helyet, miközben világos bőrű kísérőjét előre és az ablak mellé ültetik.

A hétköznapi rasszizmus alig változott valamit, miközben Casimira Rodriguez az ország legmagasabb köreibe emelkedett. 2006-ban a frissen megválasztott Evo Morales elnök behívta őt a kabinetjébe. „Az igazságügyi miniszternek egy szimbolikus személynek kell lennie, egy nőnek, aki ismeri a jogtalanságot és harcolt ellene” - mondta Evo Morales. „Olyan volt ez mint egy álmom és mint egy rémálom egyszerre” - emlékszik Casimira, és a szeme összeszűkül, amikor erről kezd beszélni. Mert az egykori cselédlánnyal szemben hatalmas volt az elvárás. Minden más lesz - gondolták sokan, hogy most egyikük ül a miniszteri székben. Megváltozik a korrump igazságügyi rendszer, ahol olyan gyakran a pénz befolyásolta a perek kimenetelét, megváltozik a rendőrség, ahol alig reagáltak a bántalmazott

cselédlányok bejelentéseire, akik nem piszkolták be kezüket egy indián lányért.

„Túl ambiciózusak voltak ezek a célok. Az emberek csalódottak voltak, és én megértettem ezt.” - mondja ő. Azokat az energiáit, amit egy igazságügyi reformba szeretett volna befektetni, az intrikák kivédésére kellett fordítania. Mint pártonkívüli és független hang nagyon hamar kényelmetlenné vált. Egy év múlva, egy éves miniszterség után dobta be a törölközőt és mondott fel.

„Sokfajta bukfencet vetett az életem. Most újra ott vagyok a helyemen, az asszonyok között.” Sokat utazik az utóbbi időben. Létrehozott egy alapítványt a kormány és a szakszervezetek közötti jobb együttműködés érdekében, valamint a háztartási alkalmazottak jogainak további megerősítéséért. Casimira Rodriguez egész Latin-Amerikában nagyon keresett és népszerű tanácsadó.

Néha hazautazik a szülőfalujába, ez öt órát vesz igénybe az alig megépített hegyi utakon. A szülőfalujában leveszi a cipőjét, hogy érintkezzen az anyafölddel. Azon helyen mindig sok energiát és inspirációt kap. Hiszen még mindig nagyon sok a teendője...

Szabó Ildikó

### ÍGY TÖRTÉNT...

## Anne Frank

(1929. június 12. Frankfurt-1945. március, Bergen-Belsen.)

Az Anna Frank zsidó gimnáziumban érettségiztem, osztálytársaimmal együtt „másodgenerációs holokauszt-nemzedékként”. Anne kora szerint az osztálytársunk lehetett volna. Nézem a fotóját: keskeny arc, hosszúkás orr, élénk, sötét szemek.

1942. június 12-én a születésnapjára kapta naplóját. Első feljegyzéseiből: „A magamfajta lánynak igen szokatlan érzés naplót írni. Nemcsak azért, mert még sose írtam, de azt hiszem, később sem engem, sem mást nem érdekelnek majd egy tizenhárom éves kislány vallomásai. „A papír türelmesebb az embereknél.” Ez a mondás járt az eszemben. Most érkeztem el oda, ahonnan a naplórás ötlete kiindul: nincs barátom. Ez a napló lesz a vágyva vágyott, igaz és hűséges barátom, akit Kittynek fogok szólítani.” Anne és családja éveken át bujkált Hollandiában apja, Otto Frank irodájának épületében. 1933-ban, Hitler

uralomra jutásának évében emigráltak. Velük rejtőzködött a Van Danne házaspár, Peter nevű fiukkal együtt. 1944 novemberében még egy zsidó menekültet, Albert Dussel fogorvost is befogadták.

1943. november 8. hétfő

Jelenleg letört hangulatban vagyok. Azt hiszem, a gyávasággal küzdök ilyenkor. Ma este lent hosszan és erősen csengettek. Egy pillanat alatt elfehéredtem és hascsikarást meg szívdobogást kaptam az ijedtségtől. Esténként az ágyban elképzelem, hogy börtönben ülök, távol anyától, apától. Vagy valahol az országúton csatangolok. Máskor meg úgy rémlik, hogy ég a hátsó traktus, vagy hogy éjnek idején elhurcolnak bennünket. Mindezt úgy végigélem, mintha igazán bekövetkezett volna, és az az előérzetem, hogy ez egyszer csakugyan

bekövetkezik! El se tudom képzelni, hogy még egyszer úgy élhessünk, mint a többi ember. Bár a „háború után”-t emlegetem, de hát ez is csak olyan, mint ha kacsalábon forgó várról képzelődnék, azaz olyasmiről, amiből soha nem lehet valóság. Úgy gondolok régi otthonunkra, iskolai csínyjeimre, mint ha mindezt nem is én, hanem valaki más élte volna át.

*A Goldmark Teremben iskolai ünnepség volt. Minden osztály énekelt, színdarabot adott elő, és persze utána össztánc. Kedvenc rózsaszín ruhám, keskeny fekete hattyúprémmel a nyakán már a vállfán várakozott. Izgatottak voltunk, hogy a rabbiképzős fiúk is ott lesznek. Reméltük, hogy nemcsak a „pisis” gimisek, hanem ők is felkérnek minket táncolni. A III.B-sek, vagyis mi, Anne Frank naplójából dramatizált részeket adtunk elő. Leitmann Vera volt Anne, én a hisztis, önző Van Dannét játszottam. Babahintőporral ösztítették meg, még órák múlva is fehéret fésültem ki a hajamból.*

1943. december 29. szerda

Önző vagyok és aljas. Miért álmodom és gondolok állandóan ezekre a szörnyűségekre, miért szeretnék üvöltöni félelmemben? Mert mindennek ellenére nem bízom Istenben. Annyit kaptam tőle, amennyit meg sem érdelek, s mégis nap mint nap elkövetek egy csomó hibát.

Ha csak rágondolok hitsorsosaimra, sírni tudnék, voltaképpen egész nap, folyton sírhatnak. Nem marad más hátra, csak arra kérni Istent, tegyen csodát, s engedje meg, hogy legalább néhányan megmeneküljenek. Ennél többet, azt hiszem, nem tehetek.

1944. március 7. kedd

...esténként, mikor az ágyban fekszem, imádságom a következő szavakkal fejezem be: – Köszönök Néked minden jót, kedveset s szépet – s ilyenkor repes a szívem. Arra gondolok, hogy mi a „jó” a bujkálásban, az egészségemre, az életemre meg Peter „szeretetére”, ami egy kissé még zsenge és erőtlén, s egyikünk sem meri megérinteni, s a szerelemre, amely majd elkövetkezik, a jövőre, a boldogságra s az olyan „gyönyörűségekre”, mint a világ; a világ, a természet, a szépség és minden együttvéve, ami szép!

Ilyenkor nem gondolok a sok bajra, csak a szépre, ami még megmaradt. Nagyrészt ebben rejlik a különbség köztem és anyám között. Az ő tanácsa búskomorság ellen: – Gondolj rá, hogy mennyi szomorúság van a világon, s örülj, hogy nincs benne részed! – én viszont azt tanácsolom: – Menj ki a földekre, a szabadba, a természet ölére, a napfényre, menj ki a szabadba, s próbáld keresni a boldogságot magadban és Istenben. Gondolj a sok szépre, ami benned és körülötted megmaradt, s légy elégedett!

Véleményem szerint anya felfogása helytelen, mert mit kezdhet el az olyan ember, aki beleéli magát a nyomorúságba? Hiszen az akkor máris elveszett. Nekem viszont az a meggyőződésem, hogy még mindig marad valami szép, a természet, a napsugár, a gondolat szabadsága, amikért élni érdemes. Erre kell figyelni, akkor újra magunkra és Istenre találunk, és meglesz a lelki nyugalmunk.

És aki maga boldog, az másokat is boldogít. Akiben bátorság van és önbizalom, az nem pusztul el a bajban.

1944. április 3. hétfő

Huszonegy hónap alatt, amióta itt vagyunk, rengeteg „étkezési időszak”-ot szenvedtünk végig. Hogy ez mit jelent, azt azonnal megmagyarázom. „Étkezési időszak” alatt olyan időszakot értek, amikor semmi egyebet nem eszünk, csak egy bizonyos ételt, esetleg csak egyféle főzeléket. Egy időben naponta csak endíviát ettünk, semmi mást; endíviát homokkal, homok nélkül, tört krumplival, szőlóban és tűzálló tálban. Azután spenót következett, később karalábé, feketegyökér, paradicsom, savanyú káposzta stb. stb.

Például savanyú káposztán élni minden délben és este, határozottan nem nagy élvezet. De mitévők legyünk, ha éhesek vagyunk?

1944. április 4. kedd

Elhatároztam, hogy tanulni fogok. Nem maradok műveletlen. Fejlődnöm kell, hogy újságíró lehessen belőlem. Mert újságíró szeretnék lenni!

Írás tekintetében magam vagyok a legszigorúbb és legmegbízhatóbb kritikusom. Tudom, mit írtam jól és mit rosszul. Aki még nem próbálta, nem is sejti, milyen felemelő érzés írni. Azelőtt midig sajnáltam, hogy a rajzolásban nincsen tehetségem, most azonban boldog vagyok, hogy legalább az íráshoz értek. S ha a tehetségből nem futja majd arra, hogy az írásom újságban vagy könyvben megjelenjék, majd írok a magam gyönyörűségére.

El se tudom képzelni, hogy úgy éljem le az életemet, mint anya, Van Daan-né és mindazok a nők, akik elvégzik a házimunkát és idővel feledésbe merülnek. Én ennél többre vágyom. Nekem a férjemen és a gyermekeimen kívül is szükségem lesz valamire, amiben kiélhetem magam.



Én a halálos ágyam után is tovább szeretnék élni! Ezért vagyok hálás az Istennek, hogy olyan adottságokkal jöttem a világra, amelyek segítségével tanulhatok, írhatok, papírra vethetem mindazt, ami bennem él.

Az írás megnyugtat, elmulasztja a bánatomat, s visszaadja a bátorságom. Persze, nagy kérdés, tudok-e majd valami nagyszerűt alkotni, s lesz-e belőlem valaha is író vagy újságíró?

1944. május 22. hétfő

Nagy bánatunkra és megdöbbenésünkre azt hallottuk, hogy velünk, zsidókkal szemben megváltozott a hangulat, antiszemitizmus ütötte fel a fejét olyan körökben, ahol erre azelőtt nem volt példa. Ez a hír mind a nyolcunkat elszomorította. Ennek a zsidógyűlöletnek oka emberileg érthető, de azért nem igazságos.

Az ellenállók köreiben arról suttognak, hogy azokat a német zsidókat, akik annak idején bevándoroltak Hollandiába, és akiket most Lengyelországba hurcoltak, többé nem engedik majd be az országba. Igaz, hogy itt menedéj jogot kaptak – mondják –, de mihelyt megszűnik Hitler uralma – vissza kell telepíteni őket Németországba.

Amikor ilyet hallok, önkéntelenül kérdezem magamtól, mi célból viselik hát ezt a rettenetes háborút? Folyton csak azt halljuk, hogy együtt küzdünk mindnyájan a szabadságért, az igazságért és az emberi jogokért! És még vége sincs a háborúnak, máris marakodnak. Hát a zsidó nem olyan ember, mint a többi? Ó, de szomorú, milyen nagyon szomorú! Mint már annyiszor, most is bebizonyul a régi bölcs mondás: „Amit egy keresztény tesz, azért csak maga felel, egyetlen zsidó tettéért viszont az egész zsidóságnak meg kell bűnhődnie.”

Őszintén szólva, nem értem, hogy ez a jóságos, becsületes és igazságos holland nép is így beszél rólunk, így ítéli meg a legelnyomottabb, legszerencsétlenebb és talán az egész világ legszálnalomraméltóbb népét.

Egyetlen reményem, hogy ez a zsidógyűlölet csak átmeneti, és a hollandok végül mégiscsak megmutatják, hogy kicsodák, és sem most, sem soha máskor nem inognak meg az igazságérzetükben. Mert az antiszemitizmus igazságtalanság!

De ha mégis igaz lesz ez a szörnyűség, akkor elhagyja Hollandiát a zsidóságnak életben maradt kis töredéke. És velük együtt mi is... Mi is tovább vándorolunk kis batyunkkal ebből a szép országból, amely oly szeretettel nyújtott otthont nekünk, s most elfordul tőlünk. Szeretem Hollandiát. Mindig reméltem, s még most is remélem, hogy hazám lesz, nekem, a hontalannak.

1944. július 6. csütörtök

Boldogok a hívők, földöntúli dolgokban hinni nem mindenkinek adatott meg. Sokan nem hisznek a halál utáni bűnhődésben, a tisztítóüzben, a pokolban és a mennyországban, de ez nem is fontos. A vallás

– mellékes, hogy melyik – helyes útra tereli a hívőket. Nem is lényeges az istenfélelem; fő, hogy az emberek megbecsüljék egymást, és tiszta legyen a lelkiismeretük. Milyen jók lennének, ha esténként, lefekvés előtt végiggondolnák az aznapi eseményeket, s pontosan megállapítanák, hogy mit cselekedtek jól és mit rosszul. Mindennap akaratlanul is elhatároznák, hogy megjavulnak, s ennek egy idő múlva valószínűleg meg is lenne az eredménye. Ezt a módszert mindenki kipróbálhatja, nem kerül semmibe, és igazán hasznos. Mert tanulja meg az, aki még nem tudja: „Hatalmas erő a tiszta lelkiismeret!”

*Anne Frank naplóját Otto Frank 1947-ben, születésem évében adta ki. Sokadszorra olvastam el megint. Vegyes érzelmekkel. Harag, tehetetlenség, gyöngédség keveredik bennem a szégyennel. Szabad-e naplót olvasnia a kívülállónak? En leselkedőnek érzem magam. Az a gondolat is kísért, hogy ha Anne azt a néhány hetet még megéli, és hozzá kerül vissza mentőőjüktől a naplója, egy fiókba zárva marad. Vajon a halála volt-e az ára annak, hogy írásában példát kaptunk az elvadult világban kivirágzó emberségről, a drámában rejlő lírából? Azon is eltöprengtem, vajon mit érezhetett az apa, amikor kézbe fogta Anne naplóját, amelynek a fedelén lévő emblémát a kislány kicserélte apja képére? És hogyan lehetett elviselni, hogy megfordult a törvény, és a gyerekei előbb mentek el, mint ő? Nagyvonalúság, vagy tehetetlenség volt-e a részéről, hogy a napló-feljegyzéseket átadta nekünk, olvasóknak? A naplót 65 nyelvre fordították le, filmfeldolgozások, opera készült belőle.*

1944. július 15. szombat

Csoda, hogy még nem adtam fel a reményt, hiszen minden oly valószínűtlennek és megvalósíthatatlannak tűnik. És mégis, mindezek ellenére ragaszkodom az ideáljaimhoz, mert még mindig hiszek az emberi jószágban. Egyszerűen képtelen vagyok elfogadni, hogy a világon minden halálba, nyomorba, zűrzavarba torkollik. Látom, amint a pusztulásból lassanként újra felépül a világ, halom a közeledő égszakadást, amely végül is elpusztít bennünket, együtt szenvedek sok-sok millió emberrel. És mégis, ha felnézek az égre, úgy érzem, hogy jóra fordul minden, elmúlik ez a szörnyűség, s megint béke és nyugalom lesz ezen a világon. De addig féltve őrzöm az álmaimat, s remélem, talán megvalósulnak egyszer.

*Anne a tábor felszabadítása előtti hetekben, tifuszban halt meg.*

*(A részleteket Anne Frank naplójából összeállította: gígi)*

**HITÉPÍTŐ IRODALOM**

## **Arthur von Bergen önéletrajza** (részletek)

### **Algériai gyerekek**

Sok éven vezethettem algériai gyerekek szünidei táborát. Mülhausenbe (Franciaország) sok moszlim bevándorló érkezett Algériából. Ezek az emberek hálásan fogadták, hogy gyermekeiket ingyen táborba küldhették. Többnyire mindkét szülő dolgozott, és a gyerekeket egész nap magukra hagyták. Reggel kaptak egy hosszú baguette-et (párizsi kenyér-rúd) azzal a paranccsal, hogy estére otthon legyenek. A szünidei tábor ilyen gyerekekkel nagyon igénybe vette az idegeket és türelmet, de voltak igen szép élmények is. Elnökünk, Graf testvér szeretett meglátogatni minket, és csodálkozva hallgatta, milyen örömmel énekelnek a gyerekek.

„Nem lehetne a szülőket is meglátogatni, hogy betekintést nyerjünk a körülményeikbe?” – kérdezte.

És valóban, egy napon együtt mentünk Mülhausenbe. Az emberek örültek. Általában teát és földimogyorót kínáltak. Mivel kapcsolatot akartunk teremteni velük, a moszlim vendégszeretnek ezt a kínálatát el kellett fogadnunk. Az italnak sajátos íze volt, nem nagyon hízelgett egy svájci gyomornak. Soha nem jöttem rá, miféle teából készült.

„Hogy vagy képes ezt meginni?” - kérdezte Graf testvér.

„Legjobb, ha a mogyoróra szorítkozunk, és csak búcsúzásnál öntjük le gyorsan a teát” – tanácsoltam neki.

„Én ezt mindig az elején teszem. Így hamar túl vagyok rajta” – vélte a testvér.

Így is tett, de még mielőtt észrevette volna, az örvendő háziasszony újra megtöltötte a csészéjét.

A következő látogatásnál a testvér már okosabb volt.

„Most úgy teszek, mint te” – jelentette ki.

Ha a mennyről beszéltünk nekik, mohamedán barátaink szívesen hallgatták. Azt viszont nem szerették, ha kérdéseket tettünk fel.

Találkoztunk egy nővel, akinek vörös pont volt a homlokán (a hinduizmus jele). Graf testvér tudni akarta, mit jelent.

„Nem tetszik?” – kérdezte a hölgy.

„Erről nincs véleményem” – tért ki a testvér.

„Kitérés a válasz elől, ez is felelet” – jelentette ki a nő, és búcsú nélkül kiviharzott.

A gyerekek évről évre szívesen jöttek a táborba, mi pedig boldogan éltünk az alkalommal, hogy Isten Igéjét vessük a fiatal szívekbe. Néhány éven át ebben a városban istentiszteletet és gyermekórát tarthattam. Reménységben való vetés volt ez.

### **Forró hasak**

Ezekkel a Franciaországból való arab gyerekekkel nagyon izgalmas élményünk volt Tramelan-ban. Éveken át vettem részt az ottani szünidei táborban. Sok baj volt velük, mert egyáltalán nem szokták meg az engedelmességet. Családjukban nem nagy gondot fordítottak a nevelésre. A nagyobb lányok egy reggel úgy döntöttek, hogy nem kelnek fel.

Mielőtt elindultam bevásárolni az ebédhez, beléptem a hálótermükbe és kijelenttem: 9 óráig reggeli, utána nincs. Amikor visszaérkeztem, nagy lárma és felfordulás uralkodott az ebédlőben. Hangosan sérelmezték, hogy hideg a kakaó. A zajongást már a parkolóban hallottam. Gyorsan közbe akartam lépni, mert Max Graf testvér is a házban tartózkodott, ő pedig nagyon ügyelt a nyugalomra és rendre. Mielőtt azonban beléphettem volna az ebédlőbe, Max Graf már ott állt.

A gyerekek kanállal verték a taktust a tányéron és üvöltöttek: „Kakaót melegíteni! Kakaót melegíteni!”

Több tányér össze is tört.

Kissé tanácstalanul odafordultam a testvérhez és megkérdeztem: „Hagyjuk rájuk vagy járjak el szigorral?”

„Tégy, ahogy helyesnek tartod” – hangzott a nem valami célra vezető válasz, és már el is tűnt.

Később mégis tudni akarta, hogy végződött a dolog.

„Még ez egyszer megbocsátottam nekik” – válaszoltam, s ez kielégítette őt.

\*

Egy napon áfonyát találtunk az erdőben. A nagyobb lányok azonnal lelkesen szedegetni kezdték a finom gyümölcsöt. A kicsik hamarosan elvesztették kedvüket a munkához. Megbízta az egyik segítőt: „Ott, kicsit távolabb áll egy kunyhó. Játsszatok a gyerekekkel, és várjatok meg minket!”



Nem sok idő múlva hazaindultunk, de a konyhónál senkit nem találtunk. Vajon elindultak gyalog? Csoportomat hazavittem autóval, de a másik csoportnak nyoma vevett. Ekkor telefonhívást kaptam: a segítő eltévesztette csoportjával az utat, s most a Freiburghaus családnál várnak. Báránykáim csakhamar boldogan együtt voltak. Másnap esett az eső, s a gyerekek képeslapot, levelet írtak a szülőknek és iskolatársaknak. Egy lányka megírta a szülőknek, hogy barátnője elveszett. Természetesen az előző napi élményre gondolt, de anélkül, hogy hozzatette volna, mi lett a dolog vége.

Az arab mama nem tudott olvasni. Átment a levéllel a szomszédasszonyhoz, és elolvastatta a hírt. Micsoda? Svájcban elveszett egy gyerek? Pillanatok alatt riasztotta az egész szomszedságot. A felháborodás oly nagy volt, hogy amikor az apák hazatértek a munkából, forró lett a hangulat. A felizgatott férfiak arra sem szántak időt, hogy átöltözzenek. Két autóval azonnal bosszú hadjáratra indultak. Rekordidő alatt tették meg az utat

Mülhausentől Tramelanig, készen arra, hogy ránk támadjanak. Az ebédlő üvegajtaján keresztül megpillantották az állítólag elveszett gyermeket, amint élvezettel vacsorázott. Hangulatuk most átcsapott más irányba. Azt a leányt akarták elverni, aki ilyen hazugságot terjesztett és ilyen izgalmat okozott. Ezt persze nem engedhettem meg. Szívélyesen meghívtam őket, hogy vacsorázzanak velünk.

„Nem vagyunk rá képesek. A hasunk még túlforró ehhez” – válaszolták.

Gerhard testvér, a segítőnk aggódott értem. A felizgatott arab apákat nagyon fenyegetőnek látta. Lassan-lassan azonban enyhült a hangulat, s a férfiak végül mégis elfogadták az ennivalót, amit a visszaútra készítettünk nekik.

Később ezek közül az arab gyerekek közül néhányan részt vettek konfirmációs oktatásunkon, ahol még többet hallhattak a keskeny útról.

*(Iványi Tiborné fordítása)*

## FÖLD KÖRÜLI TÖRTÉNETEK

# Krisztushoz Tartozó Bajkeverő, a csirikava apacsok utolsó főnöke

## 1. rész

*„Az életem nem a sajátom. Az én életem Jézusé.”  
Christian Naiche, 1915*

Gyerekkoromban rajongtam az indiánokért. Eleinte a romantikus regények hőseiben, később az észak-amerikai történelem indián hírességei közt véltem megtalálni a földkerekség legnagyobb embereit, a becsület, az alázat, a szabadság- és természetszeretet bajnokait. Közéjük vágytam teljes lelkesedéssel, és keveset törődtem a felnőttek fanyalgásával, akik szerint illúziókra építettem ezt a mély vonzalmat. Nem hagytam magam eltántorítani.

Csak egyetlen dolog zavart meg, egyetlen kockája volt a mozaiknak, ami sehogyan sem illett bele az idilli képbe. Egy kalapos indián fényképe. A kalapos indián a

híres apacs főnök, Geronimo mellett lovagolt az egyik kedvenc könyvemben, és semmit nem tudtam róla. Am ha az arcába néztem, megrendültem a vadságától, züllöttségétől. Az emberi lélek olyan mélységeit sejtettem meg a tekintetében, melyekről mindaddig fogalmam sem volt. Azt csak jó három évtizeddel később tudtam meg, hogy a képen Naiche (apacs ejtés szerint Nai-csí) látható, aki a szabad csirikava apacsok utolsó főnöke, később pedig – legnagyobb meglepetésemre – az Apacs Református Egyház presbitere volt. Gyerekkorom gonosz indiánjának még a neve is azt jelenti: Bajkeverő. Gyerekkorában kapta, de felnőttként sem cáfolta rá. Hosszú lenne most elmesélni a véres történeteket, melyek alakjához fűződnek, talán elég, ha annyit mondok, hogy az apacs háborúk utolsó néhány évének krónikája

sokszor bizony Naiche vérenek alkoholszintjét örökíti meg a történelemlapok lapjain.

Kis túlzással azt mondhatjuk, a Vadnyugat történelméért véget 1886-ban, amikor Geronimo és Naiche végül letették a fegyvert. De elkezdődött egy másik történet, a huszónégy évig tartó hadifogságé, ami példátlan az Egyesült Államok történetében. Csirikava apacsok százai születtek és haltak meg hadifogolyként. Naiche főnök mindezt túlélte, végignézte, önmagát hibáztatta, és haláláig bánkódott népe sorsa miatt. Ahogy az életét kutatni kezdtem, azt találtam, hogy a kemény, kegyetlen arcú férfi merev arcvonásai egy valóban veszélyes, sokszor féktelen, ugyanakkor művészi érzékenységgű, zárkózott, gátlásos és sebezhető embert rejtettek, aki a kíméletlenségig őszinte volt önmagával szemben, és sosem keresett mentségeket.

Sokat tudnék írni arról, hogyan szerveződött az a holland református misszió, melynek lelkésze szolgálni kezdett a hadifoglyok között. Tudnék írni az első megtérőkről és küzdelmeikről. De semmit sem tudok arról a pillanatról, amikor Bajkeverő főnök szívét először megérintette Jézus Krisztus evangéliuma. Talán a jó pásztor történetét hallgatta a szószékről, és meglátta önmagát, mint bérest, aki egyszer egész népét fogságban hagyva néhány emberétől kísérve elmenekült a döntő pillanatban? Talán szokatlan módon kosarat kapott egy csinos apacs fiatalasszonytól, aki négy szemközt bizonyosságot tett neki új hitéről? Nem tudom, csak azt, hogy keresztelésekor a Christian – Krisztushoz tartozó – nevet vette fel, és ezzel mindent elmondott arról a szeretetről és elkötelezettségről, ami a lelkében ébredt. És ez nem bizonyult szalmalángnak.

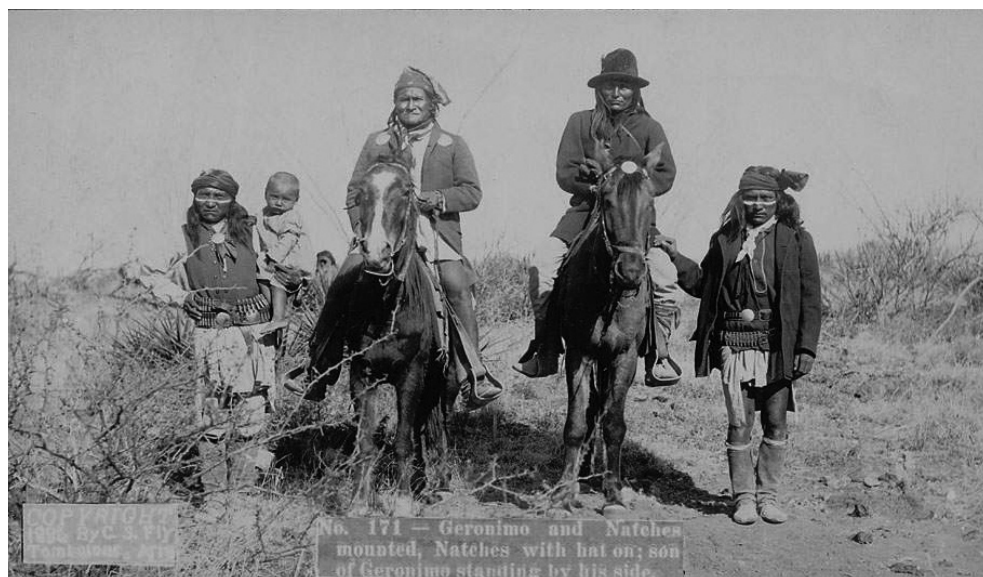
Christian Naiche új, keresztény élete sokáig mégsem volt traktátusba illő diadalmenet. Súlyos küzdelmet vívott az alkohollal, és mint oly sokan az indiánok kö-

zül, bizony ő is többször alulmaradt ebben a harcban. A csapások sem kerülték el, az elkövetkező évtizedekben tizenegy gyermekét és két feleségét veszítette el, hiábavaló erőfeszítéseket tett népe felszabadítására, miközben a megalázottság, kisémmizettség, megvetettség minden fokát és formáját megtapasztalhatta. De hitvallása, Jézus iránti szeretete mindvégig kitartott. A fordulatot az 1914-es év hozta el, a csirikava apacsok szabadulása a hadifogságból új hitet adott az öreg főnöknek. A fordulatról bizonyosságot tevő beszédet Elizabeth Page jegyezte le:

„A gonoszság útján járni nem használ senkinek. Úgy-hogy egy nap eljöttem a templomba, és Krisztusnak adtam magam. A szívemet Jézusnak adtam. ... Jöttek bajok, amiket nehéz volt elhordozni, mégis boldog voltam, mert van Jézusom, aki segít nekem. Néha elbukom. Egyszer hosszú időre elbuktam, majdnem két évig tartott, de aztán őszintén Jézus elé álltam. És Jézus új erőt adott nekem, én pedig újrakezdtam, és attól kezdve rendben vagyok mind a mai napig. A keresztény út nem egy könnyű út. Kemény dolgok történnek néha. De mind megértjük, hogy dolgunk van, amit el kell végeznünk. Nem értünk meg mindent egyből. Lassan tanulunk, de nemsokára meg fogjuk érteni. Azt gondolom, Isten küldött ide minket, hogy a mi meszkaleró barátainkat Jézus útjára segítsük. Arra kell gondolnunk, hogy ezért küldött ide minket Isten.”

És a meszkaleró apacsok már új misszionáriusoktól hallhattak a Jézusi Útról. Misszionáriusoktól, akik nem spanyolul vagy angolul prédikáltak, hanem azon a furcsa nyelven, melyet egyetlen fehér ember sem tudott tökéletesen megtanulni. A prédikációk apacsul szóltak – a szívük nyelvén.

Bognárné Horgosi Anikó  
(folyt. köv.)



Geronimo (b)  
és Naiche (j) lovon

KÖLYÖKSAROK

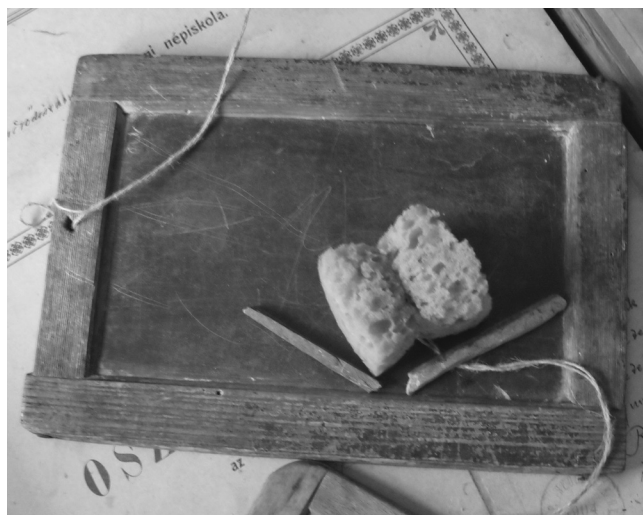
## Régi iskolák ódon szavai

Iskola szavunk a latin 'schola' (ejtsd: szkóla) szóból ered, melynek jelentése: felolvasás, előadás. A latinba az ógörögből került át, a 'szkólé' szó első jelentése szabadidő, második jelentése az ebben a szabad időben üzött foglalkozás, harmadlagos jelentése pedig a mai értelemben vett iskola. Szépen mutatja ez, hogy régen csak a sok szabadidővel rendelkező gazdagok járhattak iskolába.

Más értelmezés szerint az iskola éppen ellenkezőleg: karámba zár. Az 'oskola' o-ja valamikor „a” volt, fosztóképző, hiszen a sulis megfosztja a szabad időtől a nebulókat, ezeket a semmirekellőket. Igen, a latinban eredetileg a semmittevő, léhűtő ember megnevezésére használták a 'nebulo' szót, ám aztán, mint annyi szónak, ennek is módosult a jelentése. Ma már nyelvünkben inkább a kedveskedő „kisdiákot” jelenti.

Ha a diákoknak jó stílussal rendelkeztek (a 'stilus' eredetileg egy egyik végén éles, másikon tompa pálcika volt), elkezdhatték a betűvetést. Ha betelt a tábla, a tompa véggel kellett törölni, az élessel pedig újra írni. Nagyapáink, dédapáink még így gyakoroltak az órán - nem is volt olyan nehéz az iskolatáska, mint manapság. De miből is készült az a kézbe vehető lemez, hogy is hívták azt a táblát, illetve milyen vesszővel is dolgoztak a tanulók még a múlt század közepén? (Persze néha nem stimmel a dolog, „hiba volt a kréta körül”, „nem fogott a kréta” vagy „híjával volt valaki krétának”: ezek a kifejezések a „valami félresikerül” jelentésű szólásként éltek a még a nem is olyan régi magyar nyelvben.)

Ha valami nagyon nem ment, akkor annak bizony szekunda, másodrendűség lett a következménye. A XIX. században diákokat négy csoportba sorolták: aki az első padban ült, az volt a kiemelkedő, a jeles, az emiens. A második csoportot alkották az elsőrendűek, ezek még átmentek, de akik a másodrendűek voltak, azoknak osztályt kellett ismételniük, akik pedig a harmadrendűnek bizonyultak, azoknak még az iskolát is el kellett hagyniuk. Innen, a második szavunk latin jelentéséből (vesd össze: angol „second” = második), ered a szekunda szavunk „legrosszabb osztályzat” jelentése. Mi már azt szoktuk meg, hogy az egyes, az elégtelen a legrosszabb jegy, az ötös pedig a legjobb,



Palatábla

de ez csak a második világháború után lett így, addig a fenti logikának megfelelően az egyes jelentette a legjobbat, az elsőrendűt. A negyvenes években két évig hétfokozatú skálán történt az értékelés., érdekesség, hogy a Szovjetunióban is a kettes volt a legrosszabb osztályzat, a rossz nyelvek szerint azért, mert egy szovjet pionír (úttörő) még akkor sem kaphat egyest, hanem tud egy mukkot se.

Persze a mai diáknyelv már más szavakat használ az elégtelenre, így jelenhet meg egy diáklapban a „fizika fáimat gyümölcsfákra cserélném” szövegű hirdetés, de egy szinttel feljebb lépve: *miért is volt a kettes a Kádár-kori diáknyelvben Bélás?*

Persze, remélem, mindenki jobb osztályzatot kapott ennél, és várja az utolsó csengőszót és a vakációt, ami szintén latin eredetű szó és valami alóli mentességet, katonai műszóként pedig szabadságot jelent.

Mielőtt azonban mindenki nyári szünetre menne, még egy utolsó kérdés: *hogyan nevezik régi diáknyelven azt az öreg bácsit, aki rázza a harangot, a kis csengettyűt az iskolában, még abban a korban, amikor még nem az elektromos csengő, és nem is valamelyik divatos sláger jelezte az iskolaidő várva várt végét?*

A dőlt betűs kérdésekre az [ev@wjlf.hu](mailto:ev@wjlf.hu) e-mail címre várjuk a választ.

Bereczky Géza

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

## Törj kenyeredből az éhezőnek!

Ez a kantáta (Brich dem Hungrigen dein Brot BWV 39) a Szentháromság ünnepe utáni első vasárnapra íródott, 1726. június 23-ra.

A mű súlyponti tétele az akkordikus és polifon szakaszokat egyaránt tartalmazó nyitókórus, amelynek szövege Ézsaiás könyvéből való (58,7–8). A kezdetben magányos, elszigetelt hangokkal, a szinte csak szünetekből álló zenekari szólamokkal hatásosan érzékelteti Bach a nyomasztó ínséget. Ez a sivár hangzás mintegy varázsütésre átalakul, kitelik: a fuvolák és oboák – immár kapcsolatba lépve – egymásnak adják újonnan lelt dallamaikat. Mielőtt az első szó elhangzana, a basszus-zólam emblematisz zenei példával szemlélteti, valaminek fel-, elosztásával nem szegényebbé, de egyre gazdagabbá válhatunk: először csak 5, majd 6, 7, végül 8 hang hangzik el ugyanannyi idő alatt (a teljes skálára kikerekedve) – nem nehéz a kenyérszaporítás csodájára ismerni. A kórus megszólal, a mondatok egyre lelke- sebb, gyorsabb zenei anyagokkal, fűgákkal társulnak, míg nem a tétel forgatagos örömmünneppé válik:

1. Kórus: *Jöjj, az éhezőn segíts, s a szegény bujdosót házadba vidd. Ha látsz mezítelen bűnöst, adj köntöst rá és ne rejtse el te önmagad. És akkor szép fényed majd fölragyog, mint hajnal pírja s a teljes gyógyulást gyorsan érzed. És előtted mindenütt igazság fog járni, és az Úrnak egész dicsőfénye rád kiárad.* (Liedemann Ákos fordítása)

A basszus recitativo arra figyelmeztet, hogy a kincsek gyűjtögetésénél értékesebb a felebarátok iránt gyakorolt irgalom:

2. Recitativo (basszus): *Az égi Úr árasztja áldását / Miránk, mely nélkül itt lenn élni alig lehet. / Csak Övé életünk; Ő sok örömet ad, / Nem úgy, hogy minket csak / A sok kincs gyönyörködtet. / Ez próbakőként hat, / Mely által ismert lesz, / Hogy minket bármi szegénység és szükség érne, / Ő oltalmába vesz, / És ami nekünk kell, azt megadja majd végre. / Nagy jóságáért, mellyel támogatott, / Szeretetiünket – ne adónkat – adjuk oda. / Az irgalom, mely betölt felebarátokat, / A szívét ajándéknál jobban meghatja.*

Oboa és szólóhegedű szólal meg a következő áriában, az „áldás magvainak szerteszórásában” jól hallhatóan segítve az énekest:

3. Ária (alt): *Alkotónknak, ó, már itt lenn / Mása lenni árnyaképpen / Előíze üdvünknek. / Nagy irgalmát itt*

*követve, / Szórjuk áldás magvát szerte, / S lássuk hasznát majd ennek.*

A 4. (ária és arioso között álló) tétel szövege Pál zsidókhhoz írt leveléből merít (13:16):

4. Basszus szóló: *Tégy jót és a gondot oszd meg, tartsd észben ezt, mert ilyen tetted az Úrnak tetsző.*

A szoprán hálával teli áriáját két egyesített – s ennek következtében éterien lebegő – fuvola kíséri:

5. Ária (szoprán): *Minden itt, amim csak van, / Tőled kaptam, Uram. / Színed elé ha juthatok / Minden szeretettemmel, / Áldlak hálás szívvel, / Te nem vársz áldozatot.*

A következő tétel vonósokkal kísért recitativo. A kíséret kiemeli, jelentőssé teszi a pillanatot: az énekes kérdést és kérést intéz Teremtőjéhez:

6. Recitativo (alt): *Hogy lehet Neked, Uram, eléggé meghálálnom, / Mit tettél testemnek s lelkemnek javára? / S mi ez, mit kaptam még, mi nem is ritka nagyon. / Van módom nevednek itt magasztalására. / Mást nem, csak lelkemet ajánlhatom fel Néked, / A felebarátnak, hogy készséges leszek, / Az ínséget, amit nekem juttatott az élet, / És, ha ez megfelel, a földnek testemet. / Itt hozok, Uram, mindent, legyen tetszésedre, / Majd, amint ígérted, vigy' engem föl a mennybe!*

Mint oly gyakran, ebben a kantátában is lapidáris korál foglalja össze a legfőbb üzenetet:

7. Korál: *Boldog ember, ki nem tétlen / Nézi, mást ha bajban lát, / Megkönyörül a szegényen, / És az Úrhoz mond imát. / Ki tanácsot ad, ha kell, / S jót tesz minden emberrel, / Ki másnak nyújt segítséget, / Nyer majd végül üdvösséget.*

Göncz Zoltán



## NÉVJEGY

*Beszélgetés Gyurcsány Ferencsel, a Magyar Köztársaság volt szocialista miniszterelnökével, a Demokratikus Koalíció elnökével.*

**Hat általános iskolát végzett fonó és egy kétkezi munkás gyermekeként, szegény körülmények között, egyszobás, udvari, düledező kis házba született Gyurcsány Ferenc 1961. június 4-én. A nagy szegénység ellenére édesanyja gondosan nevelte őt és leánytestvérét. Milyen volt az 1960-70-es évek Magyarországnak élni, egy dunántúli kisvárosban iskolásnak lenni, és hogyan vélekedik hitbéli dolgokról, „plágiumügyről”, oktatásról? A volt kormányfőt pedagógusnap alkalmából Kerecsényi Zoltán kérdezte..**

GYF: Én nagyon sokáig nem éreztem a szegénység fojtogatását, mert nem volt összehasonlítási alapom, abban éltünk. Kis alumínium tejes vödörrel mentünk reggelente a tejszarnokba tejért. Kilenc éves korom óta egy Pápa melletti községben, Vaszaron az egész nyarat végigdolgoztuk, hogy mehessünk majd iskolába és legyen felszerelés. Jóval később aztán olyan osztályban jártam, ahol osztálytársam volt a városi rendőrkapitány lánya, a szülész-főorvos lánya, jómódú családok gyermekei, s kezdtem érzékelni, hogy ők másként öltözködnek. Hogyha hozzájuk átmentünk, akkor igen más életkörülményeket láttunk.

A szegénység azonban semmilyen értelemben nem tett zárttá, nem lettem dühös a világra. Anyám meg apám - mondjuk így - nehéz életet éltek együtt. Anyámba csimpaszkodtam, anyám volt a biztos pont mindig. Dacára annak, hogy sanyarúak voltak az életkörülményeink, éppen anyám szeretete meg a nagy baráti társaság segítette, hogy ezt nagyon egészséges, ép lélekkel, sok örömmel éljük meg.

**KZ: Milyen tanuló volt Elnök Úr az általános iskolában, kikre emlékezik szívesen a tanulótársak és a tanárok közül? Van-e meghatározó iskolai élménye ezekből az időkből?**

GYF: Jó tanuló gyermek voltam, akivel mindig „csak” valamilyen fegyelmi probléma akadt. Felső tagozatban 4,8-9-es átlagaim voltak. Nagyon könnyen tanultam. Lényegében elég volt, amit a tanórákon megjegyeztem. A reáltárgyak mentek nagyon jól, a legjobb matematikosok között voltam az osztályban. Nagyon sokakra emlékezem ezekből az időkből. A nevek persze itt semmit nem mondanak sokaknak. Emlékezem azokra



Fotó: [www.parameter.sk](http://www.parameter.sk)

a lányokra, akikbe nagyon gyermekfejjel egyoldalúan szerelmes voltam, egyiket Erikának, a másikat Csillának, a harmadikat Kornéliának hívták. A családnevüket csak azért nem mondom, mert vigyázunk rájuk. És emlékszem fiúbarátokra, például a Muli-ikrekre, akik éppen a Muli nevezetű utcában laktak; aztán Polgár Tibor barátomra, akit a „Teve” becenevet kapta, vagy a város egyik ügyvédjének a fiára, aki sokáig a padtársam volt, Csigi Zsoltra („Jesics”). Az osztály jelentős részének a nevét, arcát ma is őrzöm. Nagyon jó és egyenrangú társaság volt.

**KZ: Kapott vallásos nevelést? Úgy hallottam, hogy gyermekként szívesen járt templomba, s volt idő, amikor azon gondolkozott, hogy a papi pályát választja.**

GYF: Anyám a maga módján volt vallásos, katolikus. Egyszer-egyszer elment a templomba, meg az éjféli misére, olykor elmondott magában egy imát. A keresztény valláserkölc, a keresztény tanítások azonban nem igazán hatották át az életét. Evangélikus apám úgy mondanám, „istenkedő” volt, aki sokat botlott a világban, és azt gondolom, hogy a botlásait meglehetősen álságos módon próbálta kompenzálni. Bennünket a testvéremmel katolikusnak kereszteltek, és szokásból beírtattak hittanra.

Emlékszem a plébánia tanítótermének meglehetősen sötét, szürke, ódon világára. Minden héten gyóntam meg áldoztam, és később meg, amikor eljött az ideje, bérmálkoztam. Kicsi gyerekként valóban foglalkoztam a gondolattal, hogy a papi pályát kellene választanom. Szegény anyám mindig azt szokta volt mondani: „boldond vagy te fiam...” Aztán ez elmúlt, kikopott belőlem elég gyorsan; és kikopott az a fajta istenhit is, amely emberszabásúvá teszi az isteni létezését. Nagyjából azt gondolom, azt fogadom el, amit Iványi Gábor mond, hogy az ember képzeletével és szavaival nem leírható, ezért meg sem kell próbálni leírni. Ha az istenhit a jóra való törekvés, az emberben lévő jó keresése, a másikkra való nyitottság és kíváncsiság, akkor nyugodtan

mondhatom, hogy ezt elfogadom. Ha az istenhit a zárt, liturgikus fegyelem világa, akkor inkább tele vagyok kétellyel.

**KZ: Kérem, meséljen röviden középiskolás éveiről! Úgy tudni, egy ideig abba a neves középiskolába járt egy ideig, ahová Kövér László és Bereményi Géza is. Illetve Elnök Úrnak van egy beceneve: Fletó. Úgy tudom, ez a név is a gimnáziumi időszakban ragadt Önre; így hívta mindenki később a pécsi főiskolán is.**

KZ: Sőt, van, aki még most is így szólít! Az általános iskolából hoztam a nevet, nem a középiskolából. Az általános iskolai orosz tanárom mindenkinek kitalált valami nevet. Én voltam a Fletó Fletovics Jemelján, és ennek az első tagja maradt meg, amit sokáig cipeltem. Az első két középiskolai évet a budapesti Apáczai Gimnáziumban töltöttem kollégistaként, és másodévben a maga jogaiért konzekvensen harcoló diákként egy olyan konfliktusba keveredtem, melynek végén világgossá vált: vagy nekem kell mennem, vagy a kollégium igazgatójának. Ekkor mentem vissza Pápára a Türr István Gimnáziumba, szintén matek tagozatra. Pesti fiúnak számítottam a kisvárosban, ami izgalmas bájta adott a történetnek. Ám aztán Pápán újra tele voltam minden fajta konfliktussal. A nagy szám és az igazságkeresésem miatt osztályfőnöki megrovásokig vittem; olyannyira, hogyha jól emlékezem, az osztályfőnököm nem javasolt a főiskolai továbbtanulásra.

Egyszer nagyon csúnyán összevesztem vele osztálypénz ügyében. Kötelezni akart, a „Szovjetunió” című újságra osztálypénzből fizessek elő. Közöltem, ehhez nincs joga. Számomra ez nem volt politikai ügyet jelentett, így utólag nem kívánom magamat politikai hőssé avatni. Sokat vitatkoztunk az osztályfőnökkel, a végén azt mondtam neki: tanár úr, higgye el, ha valamelyikünkől még lehet tisztességes ember, az én vagyok...

**KZ: Mostanában sokat lehetett Önről az ún. „szakdolgozat-ügy” kapcsán hallani. Kérem, röviden összegezze olvasóinknak, hogy érintette ez az ügy?**

GYF: Amióta a politikában vagyok, iszonyatosan sok gáncsoskodásban van részem. Nyilván részben azért, mert egy karakteres ember vagyok, részben azért, mert újtában vagyok riválisaimnak, meg talán azért is, mert nem futamodom meg az ilyen fajta konfliktusok elől.

Ez az ügy azért volt nagyon nehéz nekem mindvégig, mert őszintén szólva mozaikosan és csak töredékekre emlékeztem az első perctől. Sokszor elmondtam, hogy a szakdolgozat az egy a vizsgák közül, én akkor már régen nem tanár akartam lenni, akkor már tudtam, hogy a „Közgazra” jelentkezem, túl akartam lenni mindenem. Mondjuk úgy: az átlagnál kevesebb energia-befektetéssel próbáltam letenni az utolsó vizsgákat, és megírni a szakdolgozatot. Nem az a baj, ha az embert egyébként szembesítik saját múltjával, mert ez rendben van;

a politikusnak ezt bírnia kell. Az a baj, hogyha közben hamisítanak, hogyha hálót vetnek ki, és hogyha nem az igazság kiderítése, hanem a politikai ellenfél politikai értelemben való legyilkolása a cél.

És miután valóban kevés emléke van az embernek, nagyon nehezen tudja magát védeni. A közelmúltban elhangzottakért könnyen tud az ember teljes felelősséget vállalni, de itt idő kellett, mire összeraktam a mozaikot. Úgy látom, az egyetem az én számomra megnyugtatóan lezárta ezt a vizsgálatot, és bebizonyosodott, hogy mindazok, akik azt merték állítani, hogy én plagizáltam, azok nem mondtak igazat.

**KZ: Elnök úr kormányzásának időszakában az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében a kormány és az Európai Unió segítségével az elmúlt 50 év legnagyobb oktatásfejlesztési programja valósult meg. 2011-ig közel 105 milliárdos európai uniós és hazai forrásból vált lehetővé több száz óvoda és iskola felújítása. Ez óriási dolog. Hogy összegezné Elnök Úr mindezt? Mire büszke még?**

GYF: Így van valóban, de igazából nem is az iskola-felújításokra vagyok büszke az az igazság - miközben ezek látványosak, szépek.

Most Veszprémben beszélgetünk, és például a veszprémi Lovassy Gimnázium nagyon szép lett abban az időszakban. Az én gyermekkori iskolám Pápán - amit hajdan Zalka Máténak hívtak - szintén megújult, és folytathatnám.

Ami nekem sokkal fontosabb, hogy beindult nagyon sok helyen a két tannyelvű képzés. Mert igenis, a svédeknek van igazuk, ahol általánosan svédül és angolul tanítanak sok tantárgyat. Ezt mi is megcsináltuk, nekünk volt igazunk akkor, amikor azt mondtuk, hogy együtt kell tanítani különböző családi háttérű gyermekeket - ha úgy tetszik, integráltan kell tanítani a gyermekeket, és nem lehet megengedni, hogy szegregáljanak. A szegény gyermek lássa, hogy van kiút!

Engem húzott az, amikor nálamnál jobb módú gyermekeket láttam; és az én jobb sorsban élő gyermekem lássa, hogy vannak szegények, és nincs mindenkinek családi háza. Úgy gondolom, nekünk volt igazunk abban, hogy a gyermeknek kíváncsinak kell lenni, és nem elsősorban fegyelmelni kell őt. Arra is szükség van természetesen, de az iskola végső soron az a szintér, ahol a gyermekben rejlő tehetséget, csodát meglátjuk, megtanuljuk. Nem a buktatás, hanem a biztatás a fő eszköz.

Én ezt a pozitív viszonyt látom őszintén szólva a legfontosabbnak, és azt, hogy megőriztük - most utólag mondom, az egy nagy érték - a világnézetileg semleges oktatást az állami-oktatási rendszerben. Ezt most kifejezetten veszélyben látom.

*Kerecsényi Zoltán*

## INTÉZMÉNYEINK ÉLETÉBŐL

### „Mindig ugyanaz az íz kell, hogy kijöjjön a kezemből...”

Beszélgetés Köllő Tereza Gyöngyvérrel, a Wesley János Lelkészképző Főiskola menzájának szakácsával.

„Gyöngyike, van ma süti?” – kiabálok be a Wesley büféjébe. „Almás lesz, később!” – jön az autentikus válasz. Gyöngyi a konyha vezetője. Szeretem őt. Egyenes, kedves, szeretetteljes ember, és nem utolsósorban csuda jól főz. Nem jött könnyen össze a beszélgetés, de aztán csak letette egy fél órára a főzőkanalat.

– Honnan tudsz főzni? Mi az, ami a főzésben vonzott és vonz?

– Szakácsnak tanultam, és szeretem a szakmámat, szeretem, amit csinálok.

– Amikor kislány voltál, ki főzött?

– Édesanyám. De amikor elment otthonról dolgozni, mindig örömmel készítettem valamit: palacsintát, zöldbalevest – hogy meglepjem, ha hazajön a munkából. Tízévesen ezeket tudtam.

– Mi az az otthonról hozott íz, amit máig szívesen főzöl?

– A tárkonyos burgonyaleves, a temesvári ragu, a töltött káposzta, és a fasírt. Mivel én Erdélyből, a Hargitáról jöttem, ezeknél az ételeknél megőrzöm az ottani ízeket, nem vegyítem a magyarországiakkal.



Fotó: Koléner Anita

– Most nagyon sok emberre főzöl – ezért alaposan meg kell nézned, hogy az étel minél olcsóbb és laktatóbb legyen. Mi a változás ebben számodra a korábbiakhoz képest, ahol esetleg nem kellett spórolni?

– Előveszem a szakmát: fontos, hogy egytál étel legyen, elegendő kalóriával – mindezt olcsón. De mindig azt vallottam, hogy mindegy, vendéglőben főz-e az em-

ber vagy itt, a főiskolai menzán, hogy Gyurcsány Ferencnek készítek ételt vagy egy hajléktalannak, ugyanaz az íz kell, hogy kijöjjön a kezemből... Ehhez tartom magam, amíg szakács leszek.

– Eleinte azt hittem, hidegkonyha-szakács vagy, annyira szép, csinos, aprólékos falatok kerültek ki a kezed alól. Szívesen készíted ezeket, nem unod meg a harmadik szendvics után?

– Nem, sőt: szeretem! Amikor vendéglőkben dolgoztam, az volt a lényeg, hogy jó ízű legyen az étel, szépen tálalva... Finomat, szépen – ezt meg kell tanulni.

– Érdekes módon, ha valaki jól főz, az nem mindig süt jól – a Te süteményeid viszont nagyon finomak. Nagyon édességbarát vagy?

– Az iskolában csak az éttermi tészták készítését tanultam. Szóval, mikor nagyon fiatal voltam, nem tudtam sütni – de a gyerekeim kedvéért megtanultam, apránként. Hogy úgy mondjam, rám ragadt időközben.

– Hogyan élsz? Milyen egy átlagos napod?

– A gyerekeim már felnőttek, egyedül élek. Minden reggel fél négykor kelek, és este fél hét, legkésőbb fél nyolc körül már biztosan ágyban vagyok, szóval, tudatosan élek. Tudom, hogy következő nap megint vár egy feladat, amit el kell végezni – tehát pihenten, tiszta aggyal kell nekilátni.

– Tudsz ajánlani valami olcsó nasit a lap olvasóinak?

– Igen. Háztartási kekszéből sok mindent lehet készíteni, pl. kókuszgolyót. Lereszelünk (sajtreszelőn) vagy ledarálunk 0,5 kg kekszet, hozzáadunk egy diónyi vajjat (természetesen olvasztva), 2 kanál keserű kakaót, 2-3 kanál porcukrot. Mindezt kevés főtt, gyenge kávéval és kis rumaromával masszává gyúrjuk (ha nincsen otthon se kávé, se porcukor, akkor 1,5 dl vizet kristálycukorral, kakaóval és vajjal főzünk össze, majd a kekszet ezzel a sziruppal dolgozzuk el). Ezután evőkanálnyi masszából golyókat formálunk és kókuszreszelékbe forgatjuk.

– Van valami ötleted arra, hogyan kerüljön télre olcsón savanyúság, befőtt, lekvár a polcokra?

– Mindig figyelni kell az árakat a piacon. Májustól jönnek a szezonális termékek, azokból akkor, amikor a legolcsóbb, be kell vásárolni, majd azonnal eltenni... Természetesen az első osztályú alapanyag a legjobb, de ha a gyümölcsön van egy kis barna folt, a miatt, ugye, olcsóbb – viszont ki lehet vágni, tökéletes befőtt lesz belőle. A cukorból célszerű minden fizetéskor, tehát télen is, félretenni 1-1 kg-ot, az üvegeket folyamatosan gyűjteni, a szalicilt előre megvenni, így nem egyszerre, egyetlen nagy kiadással kell mindent beszerezni.

– Almodsz saját vendéglőről?

– Igen! Ha sok pénzem volna, akkor nyitnék egy saját vendéglőt, aminek „Hargita” lenne a neve.

(Lejegyezte: gigi)

MI MONDTUK

## „Nem hatalommal, nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel, mondja a Seregek Ura.”

(Zakariás 4,6)

### *Tisztelt megemlékezők, kedves vendégeink!*

Hatvannyolc évvel ezelőtt 1944 tavaszán, húsvét és pünkösd idején, a Seregek Urához imádkozó, vagy nem imádkozó, de magukat keresztyénnek mondó magyarok, az általuk is emlegetett Örökkévaló akarataival elmentésen cselekedtek. Nem lelkével összhangban, neki engedelmeskedve, hanem hatalom és erőszak sátáni indulatával.

Zsidó honfitársaikat, akiknek szent könyvéből, az Ószövetségből, Zakariás prófétától pünkösdkor a fenti idézetet is olvashatták templomaikban, ezerszámra kényszerítették, vagy elnézték, eltűrték, hogy a mostani Petőfi utca-Mátyás király utca-Deák Ferenc utca-Mártírok útja közé szorított deszkapalánkkal elzárt gettó területére költöztessék. Sajnos csak kevesen gyötörték igaz lelküket emiatt, ahogyan annak idején Lót tette Sodoma és Gomorra lakóinak bűneit látva. Kevesen voltak, akik segítettek, mint például Eszenyi Lajos baptista hívő, aki élelmet vitt a gettóba. Akkor nyolc hónapos internálásal fizettek érte.

Ekkorra már törvények által megfosztották őket munkavállalói joguktól jótékony vagy vallásos egyesületeiktől, anyakönyveiktől, rádiókészülékeiktől, bejáró személyzetüktől, házasságkötésük szabadságától. Karóráik, értéktárgyaik elkobzása, leltárba vétele, az elrejtettek kiásása folyamatban volt.

A népes zsidósága miatt kis Palesztinaként is emlegetett városunkról azt írta egy gúnyolódó: „olyan volt az utca a sok feketébe öltözött, batus, lovas kocsikon ülő emberektől mintha tényleg Palesztinában lenne.” A sok „sárga csillagos” pedig a csillagos eget juttatta eszébe, sajnálkozni is csak azon tudott, hogy a keresztyén hitre áttértekkel is ugyanúgy bántak, mint a szerinte gonosz hazaárulókkal.

Hétezer kisvárdainak és környékbelinek kellett összeköltöznie. Ötszázan itt a zsinagógában és az udvaron töltötték el a pészahotól savuótig vagyis húsvétól pünkösdig terjedő másfél hónapot zsúfoltság, élelmiszerhiány, betegségek, kétségek, árulások, vallatások között.

Volt, aki itt búcsúzott el örökre huszonéves, menekülésben lévő fiától, és szállt kisebb gyermekeivel a vagonba, akik hiába néztek rá, nem tudott választ adni arra, hogyan történhet mindez velük. Május 29-én és 31-én engedte, taszította el lakóit a város. Szomszédait, barátait, iparosait, szatócsait, testvéreiket, akiktől bibliáját kapta. Szégyenmenetben vonultak a mai Mártírok (akkor Horthy Miklós) utcán azok, akikkel annak idején együtt építették a város utcáit, lakóépületeit, kulturális, gazdasági életét.

A kisállomás melletti, szintén zsidó Schwartz fakereskedő udvarában vártak rájuk a marhavagonok két vödörrel Auschwitz-ig. A gyengék idáig sem jutottak el, vagy gyermekeik kezét fogva egyenesen a gázkamrába érkeztek meg.

E közben itthon sokan vallották, és másokkal is elhitették, hogy megérdemelt büntetés ez zsidó honfitársaikra. Azt hirdették: nélkülük jobb, szebb, gazdagabb lesz az élet. A sátán a fülükbe súgta a régi, antiszemita váddá lett szavakat: „az ő vére rajtunk és a mi magzatainkon.” (Mt 27,25) – azaz azért kell meghalniuk, mert kétezer évvel ezelőtt ezt vállalták magukra.

### *Tisztelt megemlékezők, kedves vendégeink!*

A célunk az évenkénti megemlékezéssel természetesen nem az, hogy sebeket tépjünk fel. Nem akarunk bűnösséget bizonyítani senkire. Hanem az Úr lelkével akarunk betelni, amely akkor is, ma is óvott a hatalomtól és erőszaktól. Hívott és hív ma is a vele való közösségre, bűnbánatra, új életre. Seregek Ura! Bánjuk bűnünket, engedd meg, hogy az idejé pészahot és savuótot, húsvétot, pünkösdöt együtt töltsük a mártírjaid emlékével, az egész zsidó néppel, nemzettel.

Iklódy László, kisvárdai lelkész

(A beszéd 2012. május 24-én, a kisvárdai holokauszt megemlékezésén hangzott el.)



## HÍRMOZAIK

„Így lesz az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem”. És 55:11

Május 19-én, szombaton mintegy 30 fő részvételével női csendesnapot tartottunk Nyíregyházán. A téma (*Tekintély-e az Úr szava? Az engedelmesség gyümölcse, avagy rossz döntésünk következménye, környezetünkre való hatása.*) kibontása ó- és újszövetségi ígék alapján nyolc résztvevő között oszlott meg.

Néhány gondolat az elhangzottakból: Isten gyakran rutinfeladatokat bíz ránk, hogy ez által építhessen fel bennünket. Sokszor azt várjuk hívókként, hogy Isten adjon választ, máskor pedig éppen a választ nem akarjuk meghallani. Gyakran azért nem hallgatunk rá, mert nem bízunk benne. A szenvedéseink oka azonban sosem az, hogy Isten elfordult volna tőlünk. Ő a szomorúságainkban is velünk van.

Néha annyira más úton akarunk járni, mint amire az Úr (ingyen) elhív, hogy ezért még fizetni is hajlandók vagyunk. A Biblia üzenete mindenki számára egyértelmű és világos, mindenkire egyformán vonatkozik.

A közös program (melynek egy ebéd is része volt a nyíregyházi testvérek jóvoltából) 17 óra körül fejeződött be.

\*\*\*

### Kisvárdai megemlékezés

Rendkívüli közgyűlés keretében holokauszttal megemlékezésen vettek részt a gyülekezeti küldöttek május



Iványi Gábor MET elnök és Ilan Mór izraeli nagykövet  
(Forrás: [www.kisvarda.hu](http://www.kisvarda.hu))



Megemlékezők a zsinagógában  
(Forrás: [www.kisvarda.hu](http://www.kisvarda.hu))

24-én, Kisvárdán. A rendezvénynek a hajdani zsinagóga (amely azóta Rétközi Múzeumként működik) adott helyt. Elsőként Iklódy László, helyi lelkészünk beszéde hangzott el, melyben a '44-ben elhurcoltakra emlékezett. (*Teljes terjedelemben a ... oldalon olvasható.*) Leleszi Tibor polgármester arról beszélt, hogy a múlt botlásait, bűneit és a tiszta igazságot el kell beszélni az új nemzedéknek.

Ezután a Bessenyei György Kollégium diákjainak műsora következett. Tanáruk, Virga Gizella évek óta nagy hangsúlyt fektet arra, hogy e szörnyű tragédia ne merüljön feledésbe. Ismét felléptek a Weiner Leó Alapfokú Zene- és Művészeti Iskola tanulói is.

A Nyíregyházi Zsidó Hitközség tagjainak részvételével káddis hangzott el. Előtte a hitközség elnöke, Sárosi György szomorúságát fejezte ki a sok-sok áldozat miatt, akik nem lehetnek közöttünk, s akiknek hiányát fájón érezzük mindennapi élteükben. Mint hangsúlyozta, nem kárpótlást vagy bocsánatkérést várnak, csupán reménykednek, hogy a 21. században hasonló szörnyűség nem történhet meg.

Iványi Gábor MET elnök zárszavában mégis figyelmeztetett a ma aggasztó jeleire. „Nem tudunk úgy visszatekinteni népünk múltjába, hogy ezt a szégyenfoltot eltakarhatnánk” – mondta. Helyesnek és szükségesnek tartotta, hogy folyamatosan megemlékezzünk és bűnbánatot tartunk tragikus módon elveszített testvéreink miatt.

Végül Ilan Mór, Izrael Állam magyarországi nagykövete, aki a régióban tett látogatása második napját itt zárta, nagyrabecsülését fejezte ki a megemlékezés szervezői felé, s megnyitotta az “Izrael régészete a levegőből” című kiállítást.

\*\*\*

Kisfilmek, riportok egyházunk, intézményeink életéből, folyamatosan frissített honlapunkon: [www.wesleystudio.hu](http://www.wesleystudio.hu).

### Köszönjük!

Köszönet mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át egyházunknak és/vagy valamely intézményünknek ajánlották fel! Hálásak vagyunk továbbá egyszeri és rendszeres adományozóink bármilyen formában történő segítségéért.

Eddig is helyet találtunk minden fillérnek, a jelenlegi helyzet azonban még becsesebbé teszi számunkra barátaink, testvéreink együttérző szeretetét.

\*\*\*

### Idősothoni elhelyezés békéscsabai intézményünkben

#### Általános tájékoztató

A békéscsabai „Oltalom” Idősek Otthonába **az ország egész területéről** fogadjuk az elhelyezést igénylő időseket. Otthonunk működtetője és fenntartója a **Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség**.

Intézményünkbe azok az idősek kérhetik felvételüket, akik betöltötték a nyugdíjkorhatárt, és önmagukról saját otthonukban, környezetükben nem tudnak gondoskodni. Nincs közvetlen segítségük, vagy hozzátartozójuk, betegek, ápolásra és gondozásra szorulnak.

**Az ellátás igénybevétele önkéntes**, az ellátást igénylő, vagy törvényes képviselője **kérelmére történik**, amelyet kitöltve az Idősek Otthona részére kell megküldeni. A kérelem nyomtatványa átvehető az idősek otthonában, ill. kérésre postai úton is továbbítjuk.

Az Otthonba történő bekerülés sorrendjét a beadott kérelmek sorrendje, az igénylő egészségi állapota, illetve szociális helyzete alapján az Elhelyezési Bizottság határozza meg.

**Az Otthon 33 idős személy elhelyezésére ad lehetőséget.** Többségében **3 ágyas szobákban** (8 db 3 ágyas, 2 db 2 ágyas és 1 db négy ágyas, és 1 db egy ágyas), felszerelésében, feltételeiben igen korszerű, rendkívül barátságos, családi környezetben várja leendő lakóit.

Az otthonban **teljes körű ellátást** biztosítunk, amely tartalmazza a 24 órás ápolást, gondozást, napi háromszori, szükség esetén ötszöri étkezést, mentális segítséget, mosást, textíliát, alapgyógyszert, rendszeres orvosi ellátást, a szabadidő tartalmas eltöltését, közösségi programokat.

Az elhelyezésért, a szolgáltatásokért havi rendszerességgel térítési díjat kell fizetni. Az intézményi térítési díj összege: **89.700 Ft/hó/fő**. Egyszeri bekerülési költséget (egyéb hozzájárulást) nem kérünk.

A szolgáltatási önköltség megfizetését vállalkó esetében gondozási szükséglet vizsgálat nélkül, 4 férőhelyen tudjuk fogadni az időseket. A férőhely elfoglalásának időpontjáról az Elhelyezési Bizottság üres férőhely esetén azonnal dönt. A **szolgáltatási önköltség** több ágyas szoba esetén **100.000 Ft/hó**, egy ágyas szoba esetén **150.000 Ft/hó**.

Amennyiben érdeklődik az Oltalom Idősek Otthonába történő elhelyezésről, munkatársaink személyesen, telefonon, vagy írásban széleskörű tájékoztatást nyújtanak lehetőségeinkről és hozzásegítik Önöket a felelős döntés meghozatalához.

**Elérhetőségek: MET „Oltalom” Idősek Otthona, 5600 Békéscsaba, Tábor u. 2. Tel.: 06/66-638-640.**

**E-mail: oltalomotthon@t-online.hu**  
**Nagy szeretettel várjuk érdeklődését, és reméljük, hogy segítséget nyújthatunk Önnek!**

\*\*\*

Pünkösdkor különleges alkalmakat tartottunk gyülekezeteinkben. Vasárnap Szegedre látogatott a Wesley Schola, s az ünnepi istentisztelet keretében (melynek során kettős próbatag-felvételre is sor került) Németh Zsuzsa karnagy vezényletével spirituálétat, s egyéb vallási témájú műveket adtak elő a hívek nagy örömeire. A rendezvény közös ebédrel zárult.

Pünkösdhétfőn a nyíregyházi gyülekezet (többéves hagyományához hűen) Hejcén tartott csendesnapot, melyen idén Iványi Gábor elnök hirdetett ígét, aki feleségével együtt érkezett.

\*\*\*

Május 19-21. között kiránduláson vettek részt a kispesti gyülekezet tagjai. A hejcei szálláson az áhítat témája az alábbi igevers volt: „*Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józan-ságnak lelkét.*” (2Tim. 5,7). A beszélgetéseket Rákóczi-üzenetek is tarkították, hiszen az ő nyomdokain járva Kassára is ellátogattak a testvérek.

\*\*\*

Május végén adomány érkezett Hollandiából, a Hulp Oost Europa nevű szervezettől. 18 elektromos ágyat, 25 m3 ruhát, 60 számítógépet és 15 gépasztalt kaptunk. Az ágyak többségét nagy örömmel fogadták hajléktalan kórházunkban. A ruhák rászoruló családok és gyerekek között kerülnek kiosztásra, a számítógépeket pedig már több intézményünkben nagyon várták. Köszönet az adományozóknak!

*„Mindent tégy meg tehát lelkem, mivel úgy érzed, hogy az élet oly sok és oly nagy nyomorúsága, kínja közepette megoltalmazott a magasságos karja: fájlald a múltat, rettegj a bűntől, félj önmagadtól és vesd magad Atyád karjába. Ő sosem fog elhagyni téged, ha te sem hagyod el őt. Ne bizz magadban, bízzál benne, mivel mindenható.” (II. Rákóczi Ferenc)*

## Egyperces áhítat minden napra

### **Június 1. péntek**

„Aki az Urat féli, annak erős hatalma van.” (Péld 14,26)  
Van, aki a hatalomban, más az összeköttetéseiben, egyesek önnön képességeikben és csalhatatlanságukban bíznak, megint mások a történelem véletlenszerű fordulataiban. Pedig az egyetlen biztos kapcsolat az Úrral való bensőséges közösség, s az egyetlen kiszámítható védelem a jóakarató Isten üdvözítő szándéka. Mindez kipróbált régi tapasztalat. Támaszkodj rá bizalommal!

### **Június 2. szombat**

„Íme, az Úr félelme a bölcsesség, és a rossz kerülése az értelem.” (Jób 28,28)  
A bölcsességről és az okosságról is más e világ elképzelése: túljárni gátlástalanul a másik eszén, minden szabályt és tisztességet félretéve önző módon elvenni, amit lehet, igen, ezt tiszteli a mai törpelelkű, balga felfogás. De te légy bátor bölcsnek és tisztességesnek maradni! Ennél ésszerűbb döntést nem is hozhatnál.

### **Június 3. vasárnap, Szentháromság ünnepe**

„Szent, szent, szent a Seregek Ura, dicsősége betölti az egész földet!” (Ézs 6,3)  
A Szentháromság hittételének egyik forrás-igéje ez a próféta mondat. A háromszoros megerősítés nyomatékosítja azt a tanúságtételt, hogy a mindenható Isten dicsősége az ember számára felfogható egész földkerekség bármilyen politikai-gazdasági formációjában kikezdzhetetlen igazság. Boldog, aki ehhez és nem emberek múltó önistenítéséhez igazítja a maga sorsát!

### **Június 4. hétfő**

„Mindennapi kenyereinket add meg nekünk ma.” (Mt 6,9,11)  
Nemcsak saját kenyérgondunk, hanem az éhezők sorsa is lelkünkre nehezedik napi imáink közben. Ez a kérés azonban arra is tanít, hogy ne halmozzunk aggodalmaskodva a kelleténél nagyobb romlandó készleteket, hanem elégedjünk meg a szükségességgel, és adjunk abból az ínségben lévőknek is, amit a bőkezű Isten fejedelmi módon rendelkezésünkre bocsát.

### **Június 5. kedd**

„Kész vagyok harmadszor is elmenni hozzátok, és nem leszek terhetekre, mert nem azt keresem, ami a titek, hanem titeket magatokat kereslek. Mert nem a gyermekek tartoznak gyűjteni a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek.” (2Kor 12,14)

Az érdek egyesek szerint mindent meghatároz. Bántó, ha emberi kapcsolatainkat megfertőzi a haszonlesés. Ha Isten valamiféle szolgálatra hívott el, vagy egyedi alkalommal lehetőséget ad erre, légy olyan nagyvonalú, amilyen csak egy jó szülő lehet, aki mindig csak adni, adni, adni akar és gyermeke boldogulása az egyetlen öröme.

### **Június 6. szerda**

„Most azért, Uram Isten, tartsd meg örökké az ígéretet, és tégy úgy, ahogyan ígérted!” (2Sám 7,25)  
Istent nem kell adott szavára emlékeztetnünk. De jó „visszaigazolni” ha kell nap, mint nap mindazokat az ígéreteket, amelyeket valaha tett. Isten szent Igéje közkinccs és általános üzenet minden ember számára. Mondd ki, és erősítsd meg saját érdekedben mindazt, ami mellett az Úr elkötelezte magát! Hidd el, hogy ígéretei neked szólnak!

### **Június 7. csütörtök**

„Jövevény vagyok a földön.” (Zsolt 119,19)  
Jól érzem magam Isten teremtett világában. Nagy megtiszteltetés, hogy szerepet kaptam a földi programban, de tisztában vagyok vele, hogy mindez csupán a teljesség egy átmeneti pillanata. Ezen a földön jövevény, idegen, átutazó vagyok, hazafelé tartok...

### **Június 8. péntek**

„Ahogy gondom volt arra, hogy kigyomláljam és kiirtsam, úgy gondom lesz arra is, hogy fölépítsem és elültessem őket – így szól az Úr.” (Jer 31,28)  
A kertész nemcsak ültet és ültet, hanem időnként gyomlál és irt is. A kegyelemből még egyszer türelemmel megkapált és megrágyázott meddő gyümölcsfát mégis kivágja. De soha nem tarolja le kertjét, hanem azután újat ültet. Néha megrendítő veszteségeket élünk át, de Mennyei Atyánk újat, többet, gyümölcsözőbbet telepít majd!

### **Június 9. szombat**

„Nálad van a bocsánat, ezért félnek téged.” (Zsolt 130,4)  
Köthetünk meg nem támadási szerződést, kitérhetünk az erősebb elől, megvehetjük haragosaink jóindulatát, vagy bujkálhatunk előlük, de igazi feloldozást, a Lélek bizonyosságát, hogy megbocsáttattak bűneink és ezért senki sem vádolhat minket, egyedül Mennyei Atyánktól nyerhetjük.

### **Június 10. Szentháromság utáni 1. vasárnap**

„A mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.” (2Tim 1,10)

Mindent meghatároz a múlandóság dermesztő lehelete. Egy bizonyos koron túl számlálgatni kezdjük az éveket, és azután végül a napokat. Szorongva várjuk az elképzelhetetlent, amit a megsemmisítő végnek gondolunk, pedig az Élet Ura a mi Üdvözítőnk által megtörte az elmúlás uralmát, és az evangélium vigasztaló üzenetében való hit által egyértelművé tette az elmúlhatatlan élet győzelmét.

### **Június 11. hétfő**

„Aki hallja az én ígémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.” (Jn 5,24)

Meggyőződésre csak meghallott üzenet mérlegelése által juthatunk. Az Ige befogadása és a jó szándékú Isten közeledésének elfogadása teszi világossá előttünk, hogy végső sorsunk nem a halál, hanem az élet.

### **Június 12. kedd**

„Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket.” (Mk 2,17)

Akit megriaszt Isten emberkereső hangja, az felismerte bűneit és veszendő voltát. De éppen őt akarja megkeresni és megtartani a megváltó Jézus. Ezért győzd le azt a kísértést, hogy igaznak kellene lenned ahhoz, hogy Ő komolyan vegyen, elfogadjon és vágyakozzék a társaságra.

### **Június 13. szerda**

„Én alkottam a földet, és én teremtettem rá embert.” (Ézs 45,12a)

Beismerjük, hogy sokszor olyan embertársainktól félünk, s tanúsítunk irántuk az elvárhatónál nagyobb tiszteletet, akik soha igazán előrevívó dolgokat nem alkottak, s tetteikben semmi példaértékű, vagy mások számára hasznos dolog nincs. Isten Igéje újra és újra szembesít bennünket a szabad emberek nagy kérdésével: miért nem csupán az ég és a föld egyedül imálandó Teremtőjétől függünk?

### **Június 14. csütörtök**

„Reménykedhetsz a jövőben – így szól az Úr.” (Jer 31,17)

Köszönjük a mai bátorító ígét. Nemcsak jelenünk vagy múltunk van ezen a földön, hanem reménykeltő a jövő is. Az üdvösség, az örök élet az más, az Isten végső célja és jutalma, de itt a földön sincs minden lezárva, senki el nem veheti a holnapok Istentől kapható áldásait.

### **Június 15. péntek**

„A megrepedt nádszálat nem töri össze, a füstölgő méceszt nem oltja el.” (Ézs 42,3)

Az irgalmatlan, önző és istentelen ember kizárólag a hibátlan értéket becsüli és támogatja, hisz az van hasznára. Az igazi nagy kihívás azonban együttműködni az Úrral a szinte reménytelenül elrontott dolgok és életek helyrehozatalában.

### **Június 16. szombat**

„Nagyobb örömet adsz szívembe azokénál, akiknek bőven van búzájuk és boruk.” (Zsolt 4,8)

A próbatételekben megtapasztalt győzelem és segítség összehasonlíthatatlanul nagyobb élmény, mint az, ha fennakadás nélkül működnek a dolgok, és halmozódnak a földi javak. Boldog vagy, ha egyszer nyitni tudsz a „nagyobb öröm” felé. Bármilyen történések veled, Isten akaratából és szeretetéből minden javadra van.

### **Június 17. Szentháromság utáni 2. vasárnap**

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” (Mt 11,28)

Megfáradtál, elvesztetted örömedet, és képtelen vagy megszabadulni a terheidtől? Ne a barátaidat zaklasd panaszaiddal, s ne keress kétségbeesetten felelősöket, akiket okolhatsz állapotodért. Fogadd el a hívást attól, Aki az egész világ terhét magára vette, és ezért hiteles az üzenete: képes valóságos megnyugvást adni háborgó lelked számára.

### **Június 18. hétfő**

„Napra sincs szüksége a városnak, sem holdra, hogy világítsanak neki, mert az Isten dicsősége világosította meg, és lámpása a Bárány.” (Jel 21,23)

A sötétség vagy általános értelemben a látás tekintetében megtapasztalt bizonytalanság kiszolgáltatottá tesz. Vágyunk „tisztánlátásra”. Minden emberek által gerjesztett „fény” csalóka. Vágyunk az örök világosságra.

### **Június 19. kedd**

„Ti magatok, mint élő kövek épüljete fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által.” (1Pt 2,5)

Nem mi vagyunk a (lelki) ház, csupán annak egyik köve. De nélkülözhetetlen az a szerep, mely összeköt bennünket a többi „építőanyaggal”. Tartóelemek vagyunk, biztosítjuk a szilárdságot, a védelmet. Mind ez áldozattal jár? Bizonyára, de egyértelmű hasznára van.

### **Június 20. szerda**

„Csak egy pillanatig tart haragja, de egész életén át a kegyelme. Este szállást vesz a sírás, reggelre itt az ujjongás.” (Zsolt 30,6)

Bizony jó, hogy Istennek vannak megtapasztalható érzelmei. De micsoda áldás, hogy a végtelen mennyei Úr haragja nem sújt le az egész teremtett világra végérvényesen! Az Ő enyhe, pillanatig tartó rosszállása bizony kikerülhetetlen. De jó tudnunk, hogy kegyelme győzedelmeskedik minden jogos ítélete felett.

### **Június 21. csütörtök**

„A keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje.” (1Kor 1,18)

Nem a cinikus, gúnyolódó és legfőképpen tapasztalatlan ember kevélysége alapján akarunk dönteni életünk legmeghatározóbb üzenetéről. A mulatságosnak és fölöslegesnek tekintett görbebot, a mozgásában korlátozott ember számára az egyszerű távolságok meghódításában is nélkülözhetetlen eszköz az üdvösségre vágyó ember számára a keresz, a megtartatás örök jele lett.

### **Június 22. péntek**

„Legyen meg a te akaratom, amint a mennyben, úgy a földön is.” (Mt 6,10)

Nem arról van szó, hogy belenyugszunk Isten megmáshíthatatlan akaratába, amit véghezvihet akkor is, ha mi ellenkezünk vele. A mai imádságos kijelentésünk arról szól, hogy bármilyen körülmények között helyeseljük és támogatjuk az Úr elképzeléseit és szándékait. Nemcsak szavakban, hanem életünk teljes odaszánásával is.

### **Június 23. szombat**

„Ne engedd, hogy szívem rosszra hajoljon.” (Zsolt 141,4)

Szeretetből figyelünk egymásra, nem engedjük elveszni a másikat, sem azt, hogy baj érje, sem azt, hogy ő feladja az élet nemes küzdelmét. De így igyekszünk bizonyos korlátok között mellette állni, ha a kísértéseivel viaskodik. A szívek vizsgálója és Ura ugyanígy támogat bennünket. Kérjük, és egyben várjuk, hogy bennünket gyarló és bűnre hajló természetű embereket ne engedjen elbuknunk.

### **Június 24. Szentháromság utáni 3. vasárnap**

„Az embernek Fia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.” (Lk 19,10)

A legmagasabb rangú személyek látogatását az egész közösség nevében mindig a közülük legelőkelőbb pozícióban lévő fogadja. Ő gondoskodik az adott méltóság programjáról is. Az ember Fia nem a magas diplomácia formáságai szerint érkezett e világba. Nem a na-

gyok társaságát kereste, hanem az elveszettek számára hozott reményt. Nemcsak az ismeretlenségbe taszított senkik megtalálását tűzte ki célul, hanem eldöntötte, hogy üdvözíti is őket.

### **Június 25. hétfő**

„Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen.” (Jel 21,6)

Segítségért és támogatásért a hatalommal és befolyással bíró személyek társaságát szoktuk keresni. Be kell vallanunk azonban, hogy igazi lelki szomjúságunkat semmiféle földi kapcsolat nem tudja kielégíteni. Aki maradót nyújthat, Aki az élet forrásához elvezethet, Ő az, akinek terve volt nemcsak a lét kezdetével, hanem e világba való megérkezésünkkel, de személyes jelenlétünkkel is. És földi utunk befejezése után sem ejt el bennünket.

### **Június 26. kedd**

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Ma ismét megpihenünk a csodálatos jól ismert ige közelében. Van egy elképzelésünk arról, hogy hogyan kellene Istennek szeretni a világot és bennünket. Milyen nagyszerű, hogy Ő másként gondolta, és egész teremtettségünk iránti jóakarátát a mi Urunk és Megváltónk megtestesülésében jelentette ki.

### **Június 27. szerda**

„Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek. Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért.” (Jn 10,10-11)

A földi ember mindig a haszon felől közelít. Nem éltetni akarja a világot, hanem élni akar belőle, és legfeljebb ezért gondolja, hogy az hasznosuljon a számára. Ez az érdekközpontúság hitünket és lelki életünket is megmérgezi. A másik oldalról azonban nem így fest a dolog. Valaki mindent odaadott azért, hogy örök életét megossza az övével.

### **Június 28. csütörtök**

„Dicsérjétek az Urat hatalmas tetteiért, dicsérjétek nagyságához méltóan!” (Zsolt 150,2)

Szükségünk van elismerő és bátorító szavakra, és ki az közülünk, aki elszántan tiltakozik, ha észreveszik sikereit, értékeit és dicsérik a teljesítményét? De a méltányolás annak gyakorlójára is visszahat. Minden nap csoda, ne fukarkodj a magasztaló szavakkal, ha a Teremtő elé járulsz, vedd észre a való világ nagy és kisebb szépségeit, és életed sikeres fordulatait, melyek elképzelhetetlenek volnának a naponként áldásra kész jóakarattal nélkül! Ne múljon el nap, hogy mindezt meg ne mondanád neki!

**Június 29. péntek**

„A te kezében van az erő és a hatalom, és senki sem állhat meg veled szemben.” (2Krón 20,6c)

Szégyelljük, ha néha olyan kísértésünk volna, hogy Isten támogatása kevés földi hatalmosságok akarnokságával és ellentmondást nem tűrő fölényeskedésével szemben. A fáraók, a római császárok és utódaik mindig megpróbálták ráerőltetni a világra nyers hatalmukat. Hisszük azonban, hogy az örökkön Élő hatalma ma is rendíthetetlen.

**Június 30. szombat**

„A te nevedért, ó, Uram, bocsásd meg bűneimet, mert sok van!” (Zsolt 25,11)

Ha számon kellene tartanunk bűneinket, másról sem szólna az életünk. Mentő körülményeink elégtelenek, az ügyészek és károsultjainknak igazuk van, helyzetünk menthetetlen. Ezért hivatkozunk a mennyei Bíró önmagából fakadó irgalmasságára és kegyelmére. Ezért hisszük, hogy helyzetünk nem reménytelen.

(ig)

---

**„Aki megtérő bűnősként megalázza magát  
Krisztus lábánál, aki hűséges szolgaként  
az Ő érdemére támaszkodik, az kétségtelenül  
a boldog halhatatlanság felé tart.”  
(Wesley János, 1703-1791)**

---

**2012. JÚNIUS**

**Istentiszteletek és bibliaórák**

*„Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2 Kor 12,9a)*

Az egyházi év témája: **Mi az elég?**

Június hónap Igéje: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok” (1 Korinthus 15,10)

<b>Istentiszteletek</b>		<b>Bibliaórák</b>	
	Igehely		Tóra-olvasás rendje
Június 3. Szentháromság ünnepe	<u>2 Mózés 33,18–23</u> Róma 11,33–36	Első hét	4 Mózés 4,21 – 7,89 Haftara: Bírák 13,2–25
Június 10. Szentháromság után 1. vasárnap	<u>János 4,39–42</u> 5 Mózés 6,4–9	Második hét	4 Mózés 13 – 15 Haftara: Zakariás 2,14 – 4,7
Június 17. Szentháromság után 2. vasárnap	<u>János 7,40–53</u> Ézsaiás 55,1–5	Harmadik hét	4 Mózés 16 – 18 Haftara: Józsué 2,1–24
Június 24. Szentháromság után 3. vasárnap	<u>Lukács 15,11–32</u> Ezékiel 18,1–4. 21–24. 30–32	Negyedik hét	4 Mózés 19,1 – 22,1 Haftara: 1 Sámuel 11,14 – 12,22

## KALENDÁRIUM – JÚNIUS

(Folytatás a 2. oldalról.)

irányította rá az erdélyi és tágabb értelemben a kisebbségi magyar irodalmakra, s az irodalmon keresztül a kisebbségi magyarság sorsára a magyarországi olvasók figyelmét. Az erdélyi magyar nemzeti kisebbség méltatlan sorsa elleni tiltakozásai miatt 1980-ban Romániában betiltották műveinek kiadását, színdarabjainak bemutatását. 1990-ig Magyarországon publikált. 1990 márciusában nacionalista gyilkossági kísérlet áldozataként súlyosan megsebesült, egyik szemét elveszítette. 2006. szeptember 30-án hunyt el, Marosvásárhelyen temették el.

### Június 17. - 309 éve született John Wesley

A rendkívüli képességű anglikán igehirdető, iskoláink névadója 1703. június 17-én látta meg a napvilágot. A metodizmus alapítójaként szokás emlegetni, noha egyházához haláláig hű maradt, s az általa indított mozgalom csak halála után alakult külön egyházzá. A rendkívüli szociális érzékenységű prédikátor a Brit-szigeteket bejárva, életében kb. 40-45 ezer igehirdetést mondott el, s mintegy 400 ezer kilométert tett meg lóháton - így kapta az „Isten lovasa” melléknevet. Egyik legismertebb mondása jól kifejezi missziós gondolkodását: „Parókiám az egész világ!”



### Június 25. - 125 éves született Karinyth Frigyes

A máig népszerű magyar író, költő, műfordító 1887. június 25.-én született Budapesten. Családneve eredetileg Kohn volt, amit 1874-ben magyarosított Karinythra. A család 1886-ban tért át az evangélikus hitre. Karinyth Frigyes 1898 és 1900 között kezdett írni színműveket, kalandos történeteket, verses

meséket írt; emellett naplót is vezetett. Tizenöt éves volt, amikor a *Magyar Képes Világ* folytatásokban közölte a „Nászutazás a Föld középpontján keresztül” - című regényét. Érettségi után matematika-fizika szakon, a bölcsészkaron és a sebészen is hallgatott egyetemi előadásokat. Noha diplomát soha sem szerzett, egész életében élénk érdeklődéssel és feltétlen tisztelettel fordult a tudományok felé. Bajor Andor szerint: „Hitt az értelem erejében, sőt azt mondhatjuk: vakon hitte, hogy múló tünemény a vakság”.

**Június 28. - 300 éves született Jean-Jacques Rousseau**  
Genfben, 1712. június 28-án született a felvilágosodás korának egyik jelentős filozófusa, írója és zeneszerzője. Rousseau politikai eszméi hatást gyakoroltak a nagy francia forradalomra, a szocializmus eszméinek kifejlődésére, valamint a nacionalizmus megjelenésére. Radikális és forradalmi munkássága főművének, *A társadalmi szerződés*-nek egyik legismertebb sorával is jellemezhető: „Az ember szabadnak született, de mindenütt láncokat visel.”

### Június 28. - 435 éves született Peter Paul Rubens

Siegenben, 1577. június 28-án született. Rembrandt mellett kora művészetének legjelentősebb alakja, a 17. századi flamand festészet egységes arculatának megteremtője. Sajátosan egyéni stílusa nagy hatást gyakorolt az európai festészet fejlődésére. Sokat tanult a nagy olasz festőktől, sokat köszönhet Michelangelónak, de kivált a velencei mestereknek, habár sosem vált utánzóvá. Amire elődei törekedtek, azt csak ő érte el teljes mértékben. Hatalmas, erőteljes duzzadó alakjai, a szenvedélyes mozdulatú, izmos férfiak, a telt idomú, érzéki szépségű nők mind életerejének kifejezései, de a flamand nemzeti típus megfigyelésén alapulnak. Bár az ő művészetének is az emberi alak a fő tárgya, fölfogása nem olyan fokon rajzoló, mint az olaszoké. Világos, a napfényt szerető színezése páratlan a festészet történetében. Egész Európa festőfejedelemeként tisztelte, uralkodók és miniszterek ültek neki modellt. S természetesen jelentős alkotásokat készített templomokba is. Rubens katolikus hitben nőtt fel, de kiváló humanista nevelést is kapott. 1621-ben kapta meg azt a megbízatást, amely egész életművét megkoronázta, a tizenkilenc képből álló *Medici*-sorozatra. De ekkoriban festette híres *Királyok imádása* - című képét is.

### Június 28. - 91 éve született és 10 éve hunyt el Eötvös Gábor

„Van mááásik!!!” - Sokak fülében ismerősen csenghet a neves zenebohóc leghíresebb mutatványában visszatérő kifejezése. Az 1921. június 28-án született és 2002. január 12-én elhunyt Eötvös Gábor kétszáz éves artista dinasztia tagja volt. A világot bejárta, mindenhol fergeteges sikereket aratott. Egyszer egy külföldi fellépésére még maga *Charlie Chaplin* is kíváncsi volt. A magyar cirkuszművészet legismertebb, legkedveltebb alakja több kimagasló elismerést is kapott: 1967-ben *Jászai Mari*-díjat, 1976-ban a *Magyar Népköztársaság érdemes művésze* kitüntetését, 1991-ben, hetvenedik születésnapja alkalmából Göncz Árpád a *Magyar Köztársaság Csillagrendjé*t adományozta számára.

Összeállította: Kerecsényi Zoltán

## RÍMELŐ

### Kosztolányi Dezső:

#### *Tanár az én apám*

Tanár az én apám. Ha jár a vidéki városban, gyermekek köszöntik ősz fejét, kicsinyek és nagyok, régi tanítványok, elmúlt életükre emlékezve, lassan leveszik kalapjuk. Mint az alvajárók, kik másfelé néznek. Hentesek, ügyvédek, írnokok, katonák, s olykor egy országos képviselő is. Mert nagy az én családom. Nagy az én családom. Kelettől nyugatig, nyugattól keletig. Nagy a mi családunk. Mikor vele megyek, fogva öreg karját, vezetve az úton, a szívem kitágul, s szívek közt énekel elhagyatott szívem. Az én édesapám az emberek apja, s én az emberek testvére vagyok.

### Ady Endre:

#### *Üzenet egykori iskolámba (részlet)*

Június volt s ujjongtunk, nincs tovább,  
Most gyertek szabad mellű örömök  
S pusztuljatok bilincses iskolák.

De elcsitult a jókedv-förgeteg  
S helyére ült a döbbent némaság:  
Köröttünk már az Élet csörtetett.

Óh, ifjui, szent megjőzanodás,  
Komoly, nagy fény, hős férfiú-szerep,  
Emléketek ma is milyen csodás.

Hős harc az Élet és megélni szép,  
Ha hozzáedzik tüzes szív-kohók  
Ifjú vitéztlők lengeteg szívét.

Ha élet zengi be az iskolát,  
Az élet is derűs iskola lesz.  
S szent frigyüket így folytatják tovább.

Én iskolám, köszönöm most neked,  
Hogy az eljött élet-csaták között  
Volt mindig hozzám víg üzeneted.

## NYÁRI TÁBORAINK

*A Zemplén szívében található kicsi faluban, Hejcéen évtizedek óta tartunk nyári táborokat. Gyakran jönnek olyan gyerekek, akiknek a szülei is jártak már nálunk.*

*A táborok többnyire az érkezés napján este kezdődnek, s az utolsó napon reggelivel érnek véget. Az adott korosztályokhoz szabott programjaink: bibliai és más, tanulságos történetek megbeszélése, sok éneklés, beszélgetés, szabadtéri játékok, kirándulás, túra, kézműveskedés, stb.*

### **Július 6 (P) – július 13 (P),**

Hejce: gyerek-serdülő  
(8-11 és 12-14 éves korosztály)

### **Július 14 (Sz) – július 21 (Sz),**

Hejce: kisifi-ifi  
(14-19 és 20-25 éves korosztály)

### **Augusztus 2 (Cs) – augusztus 9 (Cs),**

Hejce: fiatal felnőtt és családos

### **Augusztus 10 (P) – augusztus 17 (P),**

Hejce: zenei tábor

### **Augusztus 17 (P) – augusztus 19 (V),**

Nyíregyháza: csendesnapok

### ***Díjak (több éve változatlanok):***

Gyerek, tanuló: 20.000 Ft/tábor;

Felnőtt: 25.000 Ft/tábor

Családos tábor díjai: 0-3 éves korig: 300 Ft/nap; 3-16 éves korig: 1.200 Ft/nap;

16 év fölött: 1.800 Ft/nap

A táborok díja (az útiköltségen kívül) minden, a tábor programjához kapcsolódó költséget tartalmaz.

*Jelentkezni, érdeklődni a helyi lelkésznél vagy központunk elérhetőségein lehet.*

Cím: Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség, Budapest, Dankó u. 11. 1086

E-mail: metegyhaz@wjlf.hu Tel.: (06-1) 210-58-36, (06-1) 577-05-21